

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa
2.

CMENTARZ PARAFIALNY RZYMSKOKATOLICKI

2. Czas powstania

poł. XIX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

ul. Wiejska
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat Aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

Wpisano do rejestru zabytków 09.08.1990 -
A/1311

8. Historia, opis i wartości

Cmentarz parafialny rzymskokatolicki, grzebalny założony w połowie XIX wieku. Cmentarz położony ok. 500 metrów na północ od kościoła parafialnego, na terenie płaskim w otoczeniu pól uprawnych, przy drodze do Olszynki. Powierzchnia ogólna 1,39 ha. Cmentarz ogrodzony z metalową bramą od strony ulicy. Przez centralną część cmentarza przebiega aleja obsadzona kasztanami, drzewa posadzone na początku XX w. Najstarszy istniejący nagrobek Feliksa Dąbrowskiego pochodzi z 1881 roku. Inne groby o znaczeniu historycznym znajdujące się na cmentarzu to: grób rodziny Dzierzbickich z 1884 r., grób Przemysława Barthel de Weyenthal z 1919 r., grób Jana Podleńskiego właściciela Żabieńca.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Bieżąca pielęgnacja drzewostanu.

Uzgodnienie z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa

CMENTARZ PRZYKOŚCIELNY w zespole kościoła parafialnego

2. Czas powstania

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony zachodniej

4. Adres

ul. Włocławska 47
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Parafia pw. św. Mateusza w Bądkowie została erygowana w XIII wieku. Kościół powstał około 1312 r., z tego okresu pochodzi zachowana do dzisiejszych czasów część wschodnia (dawna: zakrystia, prezbiterium i nawa główna).

W 1870 roku od strony południowej dobudowano niewielką kapliczkę, w podziemiach której przez pewien czas chowano zmarłych. Kapliczka zasłaniała ozdobny gotycki portal i aby go odsłonić w 1925 roku ją rozebrano. W 1882 zwieziono 300 wozów kamieni polnych, z których wykonano solidne fundamenty wokół dawnego przykościelnego cmentarza i na nich wzniesiono ozdobny ceglany parkan, który przetrwał do czasów II wojny światowej, kiedy to Niemcy nakazali jego rozebranie.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Monitoring stanu zachowania.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa

DOM UL. KUJAWSKA 2

2. Czas powstania

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony ulicy Kujawskiej

4. Adres

ul. Kujawska 2
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo
kujawsko-pomorskie

Powiat
aleksandrowski

Gmina
Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków
województwa
kujawsko-pomorskiego

Budynek powstał w I połowie XX wieku, z inicjatywy Stanisławy i Józefa Kołutkiewicz jako dom mieszkalny. Na przełomie 1931/1932 przy ul. Kujawskiej 2 powstała apteka prowadzona przez prowizora farmacji Witolda Tadeusza Chamskiego. W 1938 r. sprzęt i wyposażenie apteki zostało odkupione od wdowy Chamskiej przez Benedykta Majewskiego, który osiedlił się w Bądkowie za sprawą Henryka Kozłowskiego. Benedykt Majewski wynajmował pomieszczenie i prowadził w nim aptekę wspólnie z żoną Leokadią. Zmarł 16 lipca 1940 r., a jego żona 8 czerwca 1957 r.¹ Apteka pod adresem Kujawska 2 funkcjonowała do 1962 roku.

Okazały dom mieszkalny. Budynek wolnostojący, zbudowany na planie prostokąta, parterowy z poddaszem użytkowym. Murowany, tynkowany. Posiada dach dwuspadowy. Od strony wschodniej dwie równoległe wystawki. Dwie części budynku zbudowane w sposób chronologiczny. Okna dwudzielne z ceglana dekoracją. Ozdobne narożniki budynku.

¹ Nowakowski J. „Wolność przynieśli nam w darze. Słownik biograficzny bądkowian na stulecie odzyskania Niepodległości” Radom 2018, s.93

Stan dobry. Zachowana bryła i kształt budynku. Wtórne tynki i stolarka otworowa z częściowym zachowaniem pierwotnych otworów. Dach pokryty eternitem, odnowiona elewacja. Ceglane dekoracje okien, narożników budynku oraz detal w postaci gzymsów podokapowych został zastąpiony cegłą klinkierową przy zachowaniu pierwotnego kształtu.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji, bryły budynku oraz wystroju elewacji.

Konieczność wymiany poszycia dachowego.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa

DOM UL. WŁOCLAWSKA 51

2. Czas powstania

I poł. XX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony ulicy Włocławskiej

4. Adres

ul. Włocławska 51
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat Aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Budynek mieszkalny, wolnostojący, znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie kościoła parafialnego pw. Św. Mateusza. Zbudowany na planie prostokąta, parterowy z poddaszem. Murowany, tynkowany. Posiada dach czterospadowy.. Posiada ozdobny gzyms podokapowy. Wymieniono stolarkę okienną i drzwiową. Okna dwudzielne.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry. Zachowana bryła i kształt budynku. Wtórne tynki i stolarka otworowa. Dach pokryty blachodachówką.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji, bryły budynku.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa

DOM UL. WŁOCLAWSKA 19

2. Czas powstania

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony ul. Włocławskiej

4. Adres

ul. Włocławska 19
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat Aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Budynek powstał w latach 30-tych XX wieku. 1 listopada 1929 r. do Bądkowa sprowadził się doktor Jan Henryk Kozłowski, który przyjął propozycję zorganizowania w Bądkowie ośrodka zdrowia oraz objęcia w nim funkcji kierownika. W lutym 1930 r. poślubił Reginę Felicję z Michalskich i wraz z nią zajął się organizacją ośrodka zdrowia i opieki społecznej. Wkrótce po ślubie kupił plac w centrum Bądkowa i wybudował okazały na tamte czasy dom.¹

Dom mieszkalny. Budynek wolnostojący, zbudowany na planie prostokąta, parterowy z poddaszem użytkowym. Murowany, tynkowany. Posiada dach dwuspadowy. Od strony wschodniej wystawka (ganek). Częściowo zachowana stolarka okienna i drzwiowa. Dach pokryty blachodachówką.

¹ Nowakowski J. „Wolność przynieśli nam w darze. Słownik biograficzny bądkowian na stulecie odzyskania Niepodległości” Radom 2018, s.134-136

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry. Zachowana bryła i kształt budynku. Wtórne tynki, częściowo zachowana stolarka otworowa.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji, bryły budynku.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa

DOM UL. WŁOCLAWSKA 29

2. Czas powstania

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony ulicy Włocławskiej

4. Adres

ul. Włocławska 29
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Dom mieszkalny znajdujący się w pobliżu skrzyżowania dróg wojewódzkich nr 252 i nr 301. Budynek wolnostojący, zbudowany na planie prostokąta, parterowy z poddaszem użytkowym. Murowany, tynkowany. Posiada dach dwuspadowy. Od strony zachodniej dobudowana nadstawka.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry. Zachowana bryła i kształt budynku. Budynek po remoncie – modernizacji (nowa stolarka otworowa przy zachowaniu pierwotnych otworów, nowe pokrycie dachu z fotowoltaiką).

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji, bryły budynku..

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa

DOM UL. WŁOCLAWSKA 43

2. Czas powstania

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

ul. Włocławska 43
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat Aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

Widok od strony ulicy Włocławskiej

8. Historia, opis i wartości

Budynek wolnostojący. Funkcja budynku usługowa. Zbudowany na planie prostokąta, parterowy z poddaszem użytkowym. Murowany, tynkowany. Posiada dach dwuspadowy, kryty dachówką karpiówkową. W połaci dachowej obecne wole oko. Wymieniono stolarkę okienną i drzwiową.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry. Zachowana bryła i kształt budynku. Wtórne tynki i stolarka otworowa. Jedno z okien od strony północnej zmienione na drzwi. W oknach zainstalowane żaluzje zewnętrzne. Elewacja ozdobiona cegłą klinkierową. Zachowana dachówka karpiówkowa.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji, bryły budynku..

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa

DOM UL. WŁOCLAWSKA 45

2. Czas powstania

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony ulicy Włocławskiej

4. Adres

ul. Włocławska 45
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Budynek mieszkalny, wolnostojący. Zbudowany na planie prostokąta, parterowy z poddaszem. Murowany, tynkowany. Posiada dach czterospadowy. Posiada wystawkę oraz balkon podparty czterema kolumnami od strony ulicy Włocławskiej. Posiada ozdobny gzyms. Wymieniono stolarkę okienną i drzwiową. Okna dwudzielne.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry. Zachowana bryła i kształt budynku. Wtórne tynki i stolarka otworowa. Dach pokryty eternitem.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji, bryły budynku.

Konieczność wymiany poszycia dachowego.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa

DOM UL. WŁOCLAWSKA 68

2. Czas powstania

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony ulicy Włocławskiej

4. Adres

ul. Włocławska 68
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Budynek pełnił funkcję mieszkalną, a następnie usługową. Aktualnie stoi pusty. Budynek wolnostojący, zbudowany na planie prostokąta, parterowy z poddaszem. Murowany z czerwonej cegły. Posiada dach dwuspadowy kryty eternitem. Wymieniono stolarkę okienną i drzwiową. Okna dwudzielne, ozdobione ceglana dekoracją. Jeden z otworów drzwiowych zastąpiony oknem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Zachowana bryła i kształt budynku. Postępująca degradacja budynku, konieczność wymiany poszycia dachowego.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji, bryły budynku.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa

DOM UL. WŁOCLAWSKA 50/52

2. Czas powstania

1899

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony południowo - zachodniej

4. Adres

ul. Włocławska 50/52
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

Budynek powstał w 1899 r. Był to dom mieszkalny należący do rodziny Wyrzykowskich. W 1912 r. zmarł właściciel domu Wyrzykowski i został pochowany na cmentarzu w Bądkowie. W latach 1999 – 2005 w budynku funkcjonował bar „Wodnik”. Aktualnie budynek stoi pusty, należy do prywatnego właściciela.

Budynek znajdujący się w centralnym punkcie miejscowości przy skrzyżowaniu dwóch dróg wojewódzkich nr 252 i nr 301. Budynek wolnostojący, parterowy z poddaszem, zbudowany na planie prostokąta, z charakterystyczną dwupiętrową wieżą., która przez lata stanowiła wizytówkę miejscowości.. Dom murowany, tynkowany, orynnowany. Posiada dach dwuspadowy z blachodachówki. Na szczytnej ścianie budynku zachowana tabliczka z datą budowy „1899 ROK”. Wieża murowana z czerwonej cegły, na kamiennym fundamencie, ozdobne narożniki, gzymsy. Na szczycie wieży metalowa iglica. Na dachu wieży cztery okienka wychodzące na cztery strony świata. Od strony południowej metalowy balkon. Nad balkonem umiejscowiony nieczynny zegar. Przed drzwiami wejściowymi do wieży trzystopniowe schody kamienne.

Zachowana bryła i kształt budynku. Wieża budynku zachowana w pierwotnym stanie. Stolarka otworowa ze względu na dewastacje zastąpiona przez właściciela płytami.

Budynek wymaga remontu.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji, bryły budynku, ozdobnej elewacji.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa

**FIGURA MATKI BOSKIEJ KRÓLOWEJ POLSKI
w zespole kościoła parafialnego**

2. Czas powstania

1956

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony kościoła parafialnego

4. Adres

ul. Włocławska 47
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Parafia pw. św. Mateusza w Bądkowie została erygowana w XIII wieku. Kościół powstał około 1312 r., z tego okresu pochodzi zachowana do dzisiejszych czasów część wschodnia (dawna: zakrystia, prezbiterium i nawa główna). Dzieła rozbudowy udało się dokonać proboszczowi Franciszkowi Buchalskiemu. W latach 1913-1921 miała miejsce rozbudowa neogotycka wg projektu Jarosława Wojciechowskiego - od zachodu dobudowano nawę i wieżę, średniowieczną nawę główną przekształcono na prezbiterium, a prezbiterium i zakrystię w zakrystię. Otoczony starodrzewem i kamiennym murem.¹

W 1956 r. od strony wschodniej kościoła postawiono figurę Matki Boskiej Królowej Polski. Rzeźba przedstawiająca Matkę Boską ustawiona jest na czworobocznym postumencie. W środkowej części postumentu wykuty napis: „KRÓLOWEJ POLSKI PARAFIA BĄDKOWO 1656-1956”. Figura ogrodzona jest solidnymi, ozdobnymi metalowymi słupkami i łańcuchem.

1 <https://zabytek.pl/pl/obiekty/badkowo-kosciol-parafialny-pw-sw-mateusza-apostola>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa

**HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY
MIEJSCOWOŚCI**

2. Czas powstania

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

Bądkowo
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

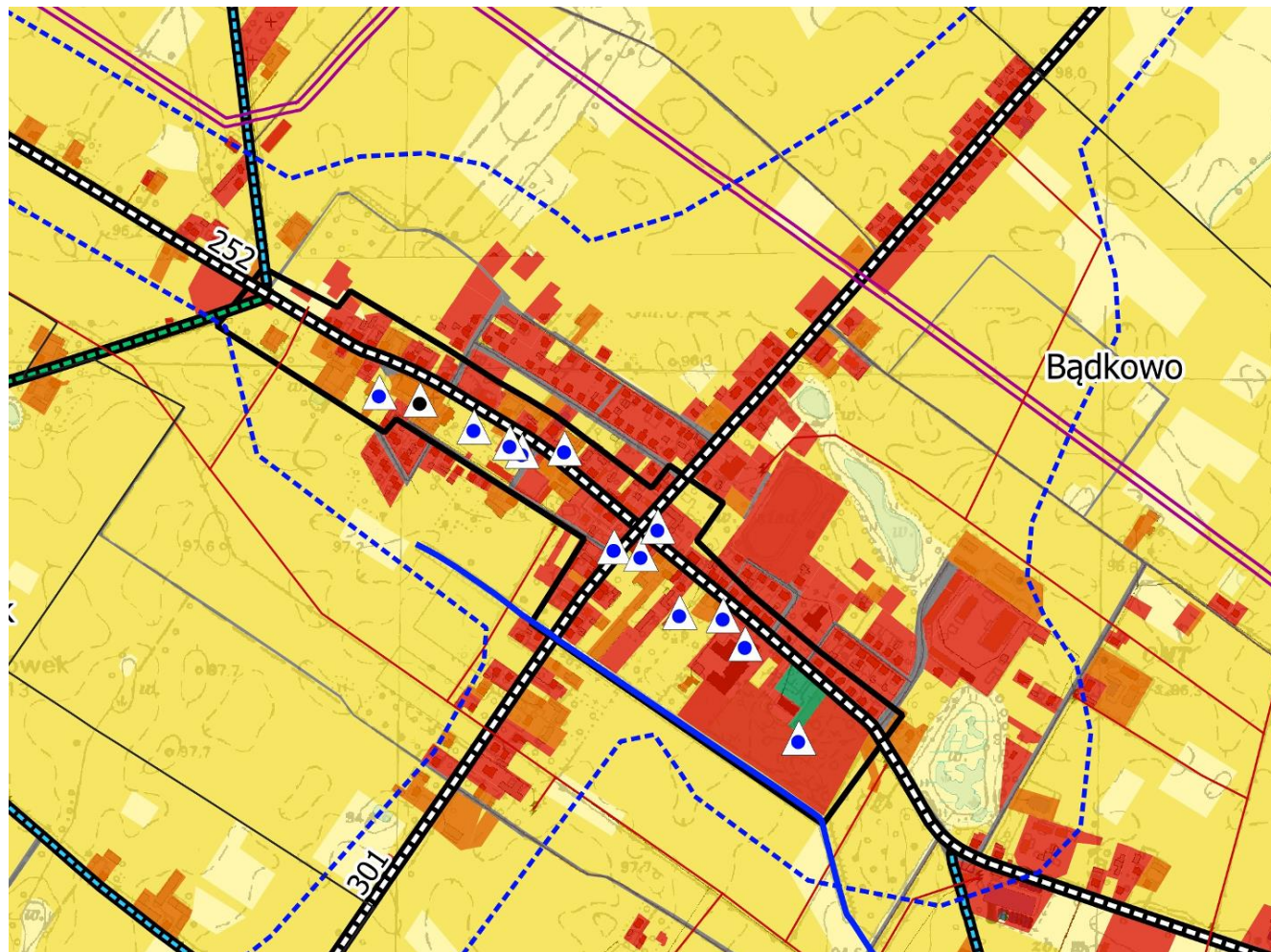
Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

Wpisany do ewidencji zabytków
województwa kujawsko - pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

W powszechnym przekonaniu za pierwszą wzmiankę o Bądkowie uważa się rok 1239 r., gdy książę Konrad Mazowiecki zwracał wieś Bancouo Kapitulie Katedralnej we Włocławku. Ale już wcześniej w 1222 r. inny dokument tego władcy wymieniał bliżej nieznaną Band cum filio Nedano – czyli Będzimira, Bondka i jego syna Nedana – i to od Bądka powinniśmy wywodzić nazwę miejscowości. Już w 1312 zbudowano w Bądkowie niewielki gotycki kościół, który w latach 1913-1918 został rozbudowany i znacząco powiększony. W rejestrze podymnego z 1634 wieś parafialna Bądkowo posiadała 49 dymów. Po I rozbiore w 1775 r. były tu 43 dymy. W 1779 wieś miała 302 mieszkańców znajdował się w niej wiatrak, kuźnia i karczma. Po ostatnim rozbiore Bądkowo przestało należeć do kapituły włocławskiej i przeszło w ręce prywatne. Jego właścicielami byli kolejno: Fryderyk Ludwik książę Hohenhole Ingelfingen, następnie rodzina Turskich, potem Bogumił Konstant Dzirzbicki, Lucjan Karwat, ok. 1884 r. majątek przeszedł w ręce Zdzisława Barthel de Weydenthal, jego syn Jan był ostatnim dziedzicem majątku. Majątek został rozparcelowany po II wojnie w 1945 r.¹

Wieś o układzie regularnym, na przestrzeni dziejów rozwijała się wzdłuż istniejących dróg z zabudowaniami usytuowanymi po obydwu jej stronach. Zabudowania zwrócone są szczytem do drogi. W Bądkowie występuje układ wielodrożny – ulicówka, wieś przecinają dwie drogi wojewódzkie, przy których po obu stronach, stoją zwarto ustawione budynki. We wschodniej części miejscowości znajduje się park dworski. W zachodniej części wsi na delikatnym wzniesieniu usytuowany jest kościół pochodzący z XIV w. Dominantę stanowi wieża kościoła.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.26-28
2. Mapa – wycinek z załącznika nr 2 do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bądkowo

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Układ zabudowy o charakterystycznej strukturze związanej z historycznym rozwojem wsi, mimo rozbudowy i powstawania obiektów współczesnych został zachowany i posiada wartości zabytkowe. Dobrze zachowany układ przestrzenny. Stan techniczny różnicowany w zależności od użytkowania obiektów. Część budynków zmodernizowana. Zachowanie charakterystycznych elementów: utrzymania linii zabudowy. Plac wiejski poddany rewitalizacji. Park dworski zachowany w pierwotnym kształcie.

Monitoring stanu zachowania.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość BĄDKOWO
1. Nazwa KOŚCIÓŁ PARAFIALNY RZYMSKOKATOLICKI P.W. ŚW. MATEUSZA		2. Czas powstania ok. 1312	4. Adres ul. Włocławska 47 87-704 Bądkowo
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p style="text-align: center;">Widok od strony południowej</p>			5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo
			6. Formy ochrony Wpisany do rejestru zabytków 31.08.1927 – A/469

8. Historia, opis i wartości

Parafia pw. św. Mateusza w Bądkowie została erygowana w XIII wieku. W 1239 r. książę mazowiecki Konrad I podarował wieś Bądkowo kapitule katedralnej we Włocławku. Kościół powstał około 1312 r., z tego okresu pochodzi zachowana do dzisiejszych czasów część wschodnia (dawna: zakrystia, prezbiterium i nawa główna). W 1882 r. zwieziono 300 wozów kamieni polnych, z których wykonano solidne fundamenty wokół dawnego przykościelnego cmentarza i na nich wzniesiono ozdobny ceglany parkan, który przetrwał do czasów II wojny światowej, kiedy to Niemcy nakazali jego rozebranie. Na przełomie XIX/XX w. zaszła potrzeba rozbudowy kilkunastowiecznej świątyni, która mogła pomieścić zaledwie 300 wiernych podczas gdy parafia liczyła już ponad 3000. Dzieła rozbudowy udało się dokonać proboszczowi Franciszkowi Buchalskiemu. W latach 1913-1921 miała miejsce rozbudowa neogotycka wg projektu Jarosława Wojciechowskiego - od zachodu dobudowano nawę i wieżę, średniowieczną nawę główną przekształcono na prezbiterium, a prezbiterium i zakrystię w zakrystię. Dnia 31.07.1921 r. bp Wojciech Owczarek konsekrował świątynię. Kościół orientowany, położony na niewielkim wzniesieniu w północnej części wsi. Otoczony starymi nasadzeniami i kamiennym murem. Obiekt jednonawowy dwuprzęsłowy, z wieżą na osi, z dwuprzęsłowym prezbiterium (dawna nawa), sześcioboczną zakrystią (dawne prezbiterium) i niewielką dobudówką (dawna zakrystia). Wzniesiony na fundamencie ceglano-kamiennym, mury zewnętrzne ceglane w wątku wendyjskim (część gotycka) i polskim (część neogotycka). Wewnątrz ściany otynkowane, pokryte polichromią. Sklepienia w dawnej zakrystii - kolebkowe, w dawnym prezbiterium - pozorne, w dawnej nawie: kolebkowo-krzyżowe, w nawie kolebkowo-krzyżowe wsparte na przyściennych filarach. Elewacja frontowa powstała w latach 1912-1920, pośrodku portal pomiędzy dwoma kolumnami z piaskowca i z trójkątnym szczytem. Nad nim znajduje się wielouskokowy oculus nawiązujący do tradycji rozet w architekturze gotyckiej. Na osi portalu dwukondygnacyjna, ośmioboczna wieża zwieńczona ceglany gzymsem arkadowym i uskokowym dachem namiotowym.¹

1 <https://zabytek.pl/pl/obiekty/badkowo-kosciol-parafialny-pw-sw-mateusza-apostola>
2. <https://diecezja.wloclawek.pl> - zdjęcie

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry. Po wojnie w latach 1950-52 wykonano polichromię według projektu prof. Drapiewskiego, którą odnowiono w latach 1980-81 oraz w 2003 r. przez bądkowskich artystów Stanisława i Pawła Długozimów. W ostatnich kilku latach dokonano naprawy dachu, krzyża na wieży, otoczenia świątyni. Od 2015 roku trwają prace konserwatorskie przywracające murom gotyckiej świątyni dawny wygląd. W najbliższych latach planowane są dalsze prace konserwatorskie, a także wymiana ławek wewnątrz kościoła.

Zabytek dostępny w godzinach otwarcia kościoła oraz po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym z ks. Proboszczem.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Uzgodnienie z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość BĄDKOWO
1. Nazwa KRZYŻ PRZYDROŻNY		2. Czas powstania 1. 30-te XX w. przeb. w 1.70-tych XX w.	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p style="text-align: center;">Widok od strony wschodniej</p>			<p>4. Adres ul. Włocławska 87-704 Bądkowo</p> <hr/> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>Województwo kujawsko-pomorskie</p> <p>Powiat Aleksandrowski</p> <p>Gmina Bądkowo</p> <hr/> <p>6. Formy ochrony</p> <p>W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego</p>

8. Historia, opis i wartości

W powszechnym przekonaniu za pierwszą wzmiankę o Bądkowie uważa się rok 1239 r., gdy książę Konrad Mazowiecki zwracał wieś Bancouo Kapitulie Katedralnej we Włocławku. Ale już wcześniej w 1222 r. inny dokument tego władcy wymieniał bliżej nieznaną Band cum filio Nedano – czyli Będzimira, Bondka i jego syna Nedana – i to od Bądka powinniśmy wywodzić nazwę miejscowości. Parafia pw. św. Mateusza w Bądkowie została erygowana w XIII wieku. Kościół powstał około 1312 r., w latach 1913-1921 miała miejsce rozbudowa neogotycka.

Krzyż powstał w latach 30-tych XX w., zmodernizowany w latach 70-tych XX wieku. Krzyż usytuowany na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 252 z drogą powiatową Bądkowo – Słupy Duże. Krzyż metalowy umieszczony na betonowym postumencie. Na krzyżu figura Chrystusa Ukrzyżowanego.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa

KRZYŻ PRZYDROŻNY

2. Czas powstania

1. 30-te XX w. przeb. 1. 80-te XX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony południowo-zachodniej

4. Adres

ul. Włocławska
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

W powszechnym przekonaniu za pierwszą wzmiankę o Bądkowie uważa się rok 1239 r., gdy książę Konrad Mazowiecki zwracał wieś Bancouo Kapitulie Katedralnej we Włocławku. Ale już wcześniej w 1222 r. inny dokument tego władcy wymieniał bliżej nieznaną Band cum filio Nedano – czyli Będzimira, Bondka i jego syna Nedana – i to od Bądka powinniśmy wywodzić nazwę miejscowości. Parafia pw. św. Mateusza w Bądkowie została erygowana w XIII wieku. Kościół powstał około 1312 r., w latach 1913-1921 miała miejsce rozbudowa neogotycka.

Krzyż powstał w latach 30-tych XX w., zmodernizowany w latach 80-tych XX wieku. Krzyż usytuowany na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 252 z drogą gminną Bądkowo – Wysocin. Krzyż metalowy umieszczony na betonowym postumencie. Na krzyżu figura Chrystusa Ukrzyżowanego. Krzyż otoczony metalowym płotkiem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa

OGRODZENIE w zespole kościoła parafialnego

2. Czas powstania

pocz. XX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony ulicy Włocławskiej

4. Adres

ul. Włocławska 47
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Parafia pw. św. Mateusza w Bądkowie została erygowana w XIII wieku. Kościół powstał około 1312 r., z tego okresu pochodzi zachowana do dzisiejszych czasów część wschodnia (dawna: zakrystia, prezbiterium i nawa główna). W latach 1913-1921 miała miejsce rozbudowa neogotycka. Dzieła rozbudowy udało się dokonać proboszczowi Franciszkowi Buchalskiemu. Plebania wybudowana została ok. 1900 roku.

Ogrodzenie powstało na początku XX w. Murowane z czerwonej cegły. Ogrodzenie otacza od strony północnej ogród parafialny i plebań.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Ogrodzenie wymaga renowacji.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość BĄDKOWO
1. Nazwa PARK DWORSKI		2. Czas powstania XIX/XX w.	
<p data-bbox="76 352 1102 371">7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p data-bbox="667 1385 1021 1417" style="text-align: center;">Widok od strony północnej</p>			<p data-bbox="1615 352 1686 371">4. Adres</p> <p data-bbox="1615 392 1839 459">Bądkowo 87-704 Bądkowo</p> <hr/> <p data-bbox="1615 663 1845 683">5. Przynależność administracyjna</p> <p data-bbox="1615 727 2056 753">Województwo kujawsko-pomorskie</p> <p data-bbox="1615 798 1995 823">Powiat Aleksandrowski</p> <p data-bbox="1615 868 1921 893">Gmina Bądkowo</p> <hr/> <p data-bbox="1615 954 1742 973">6. Formy ochrony</p> <p data-bbox="1615 994 2092 1061">Wpisany do ewidencji zabytków województwa kujawsko - pomorskiego</p>

8. Historia, opis i wartości

Po ostatnim rozbiórze Polski Bądkowo przestało należeć do kapituły wrocławskiej i przeszło w ręce prywatne. Jego właścicielami byli kolejno: Fryderyk Ludwik książę Hohenhole Ingelfingen, następnie rodzina Turskich, potem Bogumił Konstanty Dzierzbicki, Lucjan Karwat. Około 1884 roku majątek przeszedł w ręce Zdzisława Barthel de Weydenthal, a jego syn Jan był ostatnim dziedzicem majątku. Majątek został rozparcelowany po II wojnie w 1945 r.

W zachodniej części miejscowości znajduje się park dworski, który powstał w XIX/XX w. Park otaczał dawny dwór, który po wojnie został przebudowany i aktualnie znajduje się w nim prywatna przychodnia.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry. Wytyczone aleje, pielęgnowane na bieżąco tak aby nie zarastały chwastami. W 2017 zostało wykonane nowe ogrodzenie parku w Bądkowie. W miejscu starej zniszczonej siatki, przerdzewiałych słupków i szczątkowych fundamentów, zamontowane zostały nowe segmenty ogrodzenia z drutu w kolorze zielonym wraz ze wszystkimi elementami składowymi. Całość wykonana została na podmurówce systemowej z płyty betonowej. Wymienione zostały również dwie furtki wejściowe do kompleksu od strony ul. Wrocławskiej. W północno - wschodniej części parku usytuowano drewnianą altanę. W miarę potrzeb przeprowadzane jest wykaszanie ściółki rosnącej pomiędzy drzewostanem, uprzątane są odłamane konary oraz drobniejsze gałęzie.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji parku.

Ewentualna rewitalizacja przy zachowaniu pierwotnego kształtu i nasadzeń (mała architektura: stylowe ławki, latarnie, kosze na śmieci, stojaki na rowery, pergole, budki dla ptaków, tablice informacyjne o gatunkach drzew)

Monitoring stanu zachowania i bieżące prace porządkowe.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Wrocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość BĄDKOWO
Nazwa PLEBANIA w zespole kościoła parafialnego		2. Czas powstania Ok. 1900	
<p data-bbox="76 349 1102 371">7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p data-bbox="707 1398 1162 1430" style="text-align: center;">Widok od strony ogrodu parafialnego²</p>			<p data-bbox="1704 349 1778 371">4. Adres</p> <p data-bbox="1704 408 1957 480">ul. Włocławska 47 87-704 Bądkowo</p> <p data-bbox="1704 663 1935 686">5. Przynależność administracyjna</p> <p data-bbox="1704 727 2145 750">Województwo kujawsko-pomorskie</p> <p data-bbox="1704 799 2085 821">Powiat Aleksandrowski</p> <p data-bbox="1704 871 2018 893">Gmina Bądkowo</p> <p data-bbox="1704 951 2123 1034">6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego</p>

8. Historia, opis i wartości

Parafia pw. św. Mateusza w Bądkowie została erygowana w XIII wieku. W 1239 r. książę mazowiecki Konrad I podarował wieś Bądkowo kapitule katedralnej we Włocławku. Kościół powstał około 1312 r., z tego okresu pochodzi zachowana do dzisiaj część wschodnia (dawna: zakrystia, prezbiterium i nawa główna). Na przełomie XIX/XX w. zaszła potrzeba rozbudowy kilkunastowiecznej świątyni. Dzieła rozbudowy udało się dokonać proboszczowi Franciszkowi Buchalskiemu. W latach 1913-1921 miała miejsce rozbudowa neogotycka - od zachodu dobudowano nawę i wieżę, średniowieczną nawę główną przekształcono na prezbiterium, a prezbiterium i zakrystię w zakrystię. Dnia 31 lipca 1921 r. bp Wojciech Owczarek konsekrował świątynię.¹

Plebania powstała ok roku 1900. Budynek zwrócony frontem w stronę kościoła parafialnego, w sąsiedztwie którego się znajduje. Budynek wolnostojący, mieszkalny. Zbudowany na planie prostokąta murowany, tynkowany. Dach dwuspadowy. Okna dwudzielne. Od strony południowej wyjście z gankiem na ogród parafialny.

1 <https://zabytek.pl/pl/obiekty/badkowo-kosciol-parafialny-pw-sw-mateusza-apostola>
2 fotografia aut. Igor Deptulski

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry. Odnowiona elewacja i dach. Wymieniona stolarka okienna i drzwiowa przy zachowaniu pierwotnych otworów. Zachowane ozdobne gzymsy. Od strony północnej zainstalowany daszek nad wejściem.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji, bryły budynku oraz wystroju elewacji.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa

STARODRZEW w zespole kościoła parafialnego

2. Czas powstania

pocz. XX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony zachodniej

4. Adres

ul. Włocławska 47
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Parafia pw. św. Mateusza w Bądkowie została erygowana w XIII wieku. Kościół powstał około 1312 r., z tego okresu pochodzi zachowana do dzisiejszych czasów część wschodnia (dawna: zakrystia, prezbiterium i nawa główna). Dzieła rozbudowy udało się dokonać proboszczowi Franciszkowi Buchalskiemu. W latach 1913-1921 miała miejsce rozbudowa neogotycka.

Kościół otoczony jest starymi nasadzeniami, które datowane są na początek XX wieku. Wokół kościoła parafialnego znajdują się cenne okazy topoli.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca pielęgnacja.

W przypadku zaistnienia konieczności wycinki obumarłego drzewa prace te powinny być zgłoszone do Urzędu Gminy w Bądkowie.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

BĄDKOWO

1. Nazwa

SZKOŁA UL. WŁOCLAWSKA 13

2. Czas powstania

Poł. XX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony ulicy Włocławskiej

4. Adres

ul. Włocławska 13
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat Aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Do budowy nowego budynku szkoły podstawowej przystąpiono wiosną 1953 roku. Wcześniej została wydzielona działka o powierzchni 1,02 ha wchodząca w skład tzw. resztówki dawnego majątku Barthłów, na placu po rozebranych czworakach, niemal naprzeciwko dopiero co oddanego do użytku Wiejskiego Domu Kultury. Rozpoczęcie budowy poprzedziły wielomiesięczne prace przygotowawcze podjęte nie tylko przez kierownika szkoły Aleksiego Kiprenkę i nauczycieli, ale przede wszystkim Społecznego Komitetu Budowy Szkoły, którego inicjatorem i przewodniczącym był miejscowy doktor i społecznik Jan Henryk Kozłowski. Budynek oddano do użytku w 1954 r., pierwszym rocznikiem, który dostąpił zaszczytu rozpoczęcia nauki w murach nowej szkoły była gromadka licząca 36 dzieci urodzonych w 1947 roku. Wg kroniki szkoły „oddany został do użytku nowy gmach szkolny. Jest w nim sześć izb lekcyjnych, gabinet fizyczny z izbą pomocniczą na pomoce naukowe, izba harcerska, kuchnia z izbą mogącą pełnić funkcję świetlicy czy stołówki (dożywianie), sala gimnastyczna, szatnia, łazienka z rozbieralnią, pokój nauczycielski oraz toalety dla dziewcząt i dla chłopców. Szkoła posiada urządzenie wodno-kanalizacyjne, centralne ogrzewanie, światło elektryczne i wewnętrzny radiowęzeł”. Pierwszym kierownikiem „nowej” szkoły był Aleksy Kiprenko, który tę funkcję pełnił do 1974 r.¹

Budynek wolnostojący. Funkcja obiektu użytkowa – szkoła. Pierwotnie budynek składał się z dwóch przylegających do siebie brył zbudowanych na planie prostokąta. Budynek podpiwniczony, murowany, tynkowany. Dach pokryty dachówką. W 2003 roku rozpoczęto budowę sali gimnastycznej. Podczas rozbudowy w 2013 r. do dotychczasowego budynku dobudowano 2 kondygnacje od strony ulicy Włocławskiej, powstało 6 sal lekcyjnych, szatnie i zaplecze sanitarne, zmieniono pokrycie dachowe na starym budynku oraz ocieplono cały obiekt. Kolejna rozbudowa miała miejsce w latach 2014/2015 kiedy to zbudowano łącznik między budynkiem szkoły, a salą gimnastyczną. W łączniku utworzono także dwie klasy z zapleczem sanitarnym.

1. Nowakowski J. „Dzieje szkoły i szkolnictwa podstawowego w Bądkowie od szkółki parafialnej w roku 1577 do obecnego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego” Radom 2020

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan bardzo dobry. Budynek został rozbudowany i zmodernizowany. Wtórne tynki i stolarka otworowa. Nowy dach na całym obiekcie. Wewnątrz zachowane w stanie pierwotnym kamienne schody prowadzące na pierwsze piętro.

Budynek częściowo utracił zabytkowy charakter.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość BĄDKÓWEK
1. Nazwa FIGURKA PRZYDROŻNA MATKI BOSKIEJ		2. Czas powstania 1. 30-te XX w. przeb. w 1994 r.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym 			4. Adres Bądkówek 87-704 Bądkowo 5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat Aleksandrowski Gmina Bądkowo 6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

Widok od strony wschodniej

8. Historia, opis i wartości

Dokładnie nie wiadomo kiedy wieś Bądkówek powstała, a ponadto nie od razu wieś nazywano Bądkówkiem. Na mapie z 1812 r. po prawej stronie drogi z Bądkowa do Słupów Dużych znajdowała się wieś Nikołajewka (Mikołajówka)- nazwana tak na cześć cara Mikołaja. Natomiast po obydwu stronach drogi z Bądkowa do Osiecin znajdowały się jakieś dobra oznaczone jako kolonie zapisane ze skrótownym dopiskiem Bondk. W kronice parafii Bądkowo zapisano, że do 29 października 1851 r. do probostwa tutejszego należało 145 mórg ziemi i to na tym obszarze powstała wieś Mikołajówka. Dopiero po odzyskaniu niepodległości w celu zatarcia śladów rusyfikacji tutejsza Rada Gminna nazwę wsi Mikołajówka zamieniła na Proboszczewo. Wg opracowania ks. F. Buchalskiego dotyczącego dziejów kościoła i parafii Bądkowo znajduje się informacja, że zmiany tej dokonano w 1924 r. Nie wiadomo od kiedy pojawiła się kolejna nazwa czyli Bądkówek, tym bardziej, że na początku XX w. jednocześnie obowiązywały przez pewien czas dwie nazwy Proboszczewo i Bądkówek. Kolejnej urzędowej zmiany nazwy wsi dokonano na mocy rozporządzenia Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z 5.04.1939 r. „o zmianie nazwy gromady Proboszczewo w gminie wiejskiej Bądkowo w powiecie nieszawskim na Bądkówek”. Zmiana zaczęła obowiązywać od dnia ogłoszenia w Pomorskim Dzienniku Wojewódzkim z dniem 15 kwietnia 1939 r.¹

Figura usytuowana w pobliżu skrzyżowania drogi powiatowej Bądkowo – Słupy Duże i drogi gminnej prowadzącej do drogi wojewódzkiej nr 301. Powstała w latach 30-tych XX w., przebudowana w 1994 roku. Pełnoplastyczna rzeźba Niepokalanej Matki Bożej. Figura umieszczona na czworobocznym otynkowanym murowanym postumencie zwężającym się ku górze. Dolna trzystopniowa partia jest wybetonowana, górna partia dekorowana glazurą. Po środku postumentu tabliczka z napisem: „NIEPOKALANIE POCZĘTA MODL SIĘ ZA NAMI ROK 1994”

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.29-30

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość BĄDKÓWEK
1. Nazwa FIGURA PRZYDROŻNA MATKI BOSKIEJ		2. Czas powstania 1. 30-te XX w. przeb. w l. 70-tych XX w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym <p style="text-align: center;">Widok od strony północnej</p>			4. Adres Bądkówek 87-704 Bądkowo 5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo 6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

Dokładnie nie wiadomo kiedy wieś Bądkówek powstała, a ponadto nie od razu wieś nazywano Bądkówkiem. Na mapie z 1812 r. po prawej stronie drogi z Bądkowa do Słupów Dużych znajdowała się wieś Mikołajewka (Mikołajówka)- nazwana tak na cześć cara Mikołaja. Natomiast po obydwu stronach drogi z Bądkowa do Osięcin znajdowały się jakieś dobra oznaczone jako kolonie zapisane ze skrótownym dopiskiem Bondk. W kronice parafii Bądkowo zapisano, że do 29 października 1851 r. do probostwa tutejszego należało 145 mórg ziemi i to na tym obszarze powstała wieś Mikołajówka. Dopiero po odzyskaniu niepodległości w celu zatarcia śladów rusyfikacji tutejsza Rada Gminna nazwę wsi Mikołajówka zamieniła na Proboszczewo. Wg opracowania ks. F. Buchalskiego dotyczącego dziejów kościoła i parafii Bądkowo znajduje się informacja, że zmiany tej dokonano w 1924 r. Nie wiadomo od kiedy pojawiła się kolejna nazwa czyli Bądkówek, tym bardziej, że na początku XX w. jednocześnie obowiązywały przez pewien czas dwie nazwy Proboszczewo i Bądkówek. Kolejnej urzędowej zmiany nazwy wsi dokonano na mocy rozporządzenia Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z 5.04.1939 r. „o zmianie nazwy gromady Proboszczewo w gminie wiejskiej Bądkowo w powiecie nieszawskim na Bądkówek. Zmiana zaczęła obowiązywać od dnia ogłoszenia w Pomorskim Dzienniku Wojewódzkim z dniem 15 kwietnia 1939 r.¹

Figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem usytuowana przy skrzyżowaniu drogi powiatowej Bądkowo – Słupy Duże i drogi gminnej w miejscowości Bądkówek, dawne Proboszczewo. Powstała w latach 30-tych XX w. W okresie II wojny światowej zdjęta z postumentu i ukrywana w domu jednego z mieszkańców wsi Słupy Duże - Piotra Grzanki. Przebudowana w latach 70-tych przez ówczesnego mieszkańca wsi - Włodzimierza Kwiatkowskiego, dzięki ofiarom zebranych na przebudowę wśród mieszkańców dawnego Proboszczewa. Odnowiona w 2020 r.

Pełnoplastyczna rzeźba umieszczona na czworobocznym dwustopniowym murowanym i otynkowanym postumencie zwężającym się ku górze. Na postumencie zawieszona figura Chrystusa Ukrzyżowanego. Otoczona metalowym płotkiem.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.29-30

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość BĄDKÓWEK
1. Nazwa KZYŻ PRZYDROŻNY		2. Czas powstania 1939, przeb. 1982	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym 			4. Adres Bądkówek 87-704 Bądkowo
			5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo
			6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

Widok od strony wschodniej

8. Historia, opis i wartości

Dokładnie nie wiadomo kiedy wieś Bądkówek powstała, a ponadto nie od razu wieś nazywano Bądkówkiem. Na mapie z 1812 r. po prawej stronie drogi z Bądkowa do Słupów Dużych znajdowała się wieś Nikołajewka (Mikołajówka)- nazwana tak na cześć cara Mikołaja. Natomiast po obydwu stronach drogi z Bądkowa do Osięcin znajdowały się jakieś dobra oznaczone jako kolonie zapisane ze skrótownym dopiskiem Bondk. W kronice parafii Bądkowo zapisano, że do 29 października 1851 r. do probostwa tutejszego należało 145 mórg ziemi i to na tym obszarze powstała wieś Mikołajówka. Dopiero po odzyskaniu niepodległości w celu zatarcia śladów rusyfikacji tutejsza Rada Gminna nazwę wsi Mikołajówka zamieniła na Proboszczewo. Wg opracowania ks. F. Buchalskiego dotyczącego dziejów kościoła i parafii Bądkowo znajduje się informacja, że zmiany tej dokonano w 1924 r. Nie wiadomo od kiedy pojawiła się kolejna nazwa czyli Bądkówek, tym bardziej, że na początku XX w. jednocześnie obowiązywały przez pewien czas dwie nazwy Proboszczewo i Bądkówek. Kolejnej urzędowej zmiany nazwy wsi dokonano na mocy rozporządzenia Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z 5.04.1939 r. „o zmianie nazwy gromady Proboszczewo w gminie wiejskiej Bądkowo w powiecie nieszawskim na Bądkówek”. Zmiana zaczęła obowiązywać od dnia ogłoszenia w Pomorskim Dzienniku Wojewódzkim z dniem 15 kwietnia 1939 r.¹

Krzyż metalowy umieszczony na betonowym postumencie. Na krzyżu figura Chrystusa Ukrzyżowanego. Znajduje się przy drodze gminnej prowadzącej z Bądkowa do Wysocina. Powstał w roku 1939, przebudowany w 1982 roku. Po środku postumentu wykute daty: „1939 – 1982”. Krzyż otoczony metalowym płotkiem.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.29-30

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

B I E L E

1. Nazwa

KRZYŻ PRZYDROŻNY

2. Czas powstania

1. 30-te XX w. przeb. lata 80-te XX

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony południowo-zachodniej

4. Adres

Biele
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat Aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Wieś Biele pojawia się w źródłach po raz pierwszy dopiero w połowie XIX w. na „Mapie Kwatermistrzostwa” obejmującej lata 1822-1843 jako Bielawy Holendry, na której usytuowana jest wśród lasów, które rozciągały się od Gawron, przez Żabieniec, Toporzyszczewo aż po Jaranówek. Bielawy jako wieś leżącą w gminie Bądkowo pod koniec XIX w. wymienia Kolberg w dziele „Kujawy”.¹

Krzyż powstał w latach 30-tych XX wieku, przebudowany w latach 80-tych XX wieku. Krzyż metalowy umieszczony na betonowym postumencie. Na krzyżu figura Chrystusa Ukrzyżowanego. Krzyż otoczony metalowym płotkiem oraz ozdobnymi krzewami.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s. 31

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

JARANOWO DUŻE

1. Nazwa

KRZYŻ PRZYDROŻNY

2. Czas powstania

1. 30-te XX w. przeb. 1. 70-te XX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony południowej

4. Adres

Jaranowo Duże
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat Aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

Jaranowo jest jedną z najstarszych wsi szlacheckich w gminie i parafii Bądkowo, ale w początkach jej dziejów istniały dwie wsie Jaranowo Maior i Jaranowo Minor, czyli Jaranowo Duże i Małe. Wieś należała najpierw do parafii Brześć potem do wienieckiej, a dopiero od 1843 r. została przeniesiona do bądkowskiej. Z Jaranowa, pisanego w średniowieczu jako Jarunowo wywodzi się jeden ze znaczących rodów szlacheckich – Jaranowscy herbu Topór (w dokumentach Jarnowscy lub Jarunowscy) pełniący wiele znaczących stanowisk i urzędów nie tylko w powiecie brzesko – kujawskim ale również w kraju. Po raz pierwszy Jaranowo pojawia się w dokumencie z 13 października 1315 r.. Wg dokumentu z 1366 r. „Hektor sędzia generalny kujawski, dziedzic z Pakości, przyznał Tomaszowi z Pomorzan wieś Jaranowo”. W 1489 r. Jaranowo Maior należało do Jana Jaranowskiego, a w latach 1560-82 do Sebastiana Jaranowskiego. Według rejestru podymnego w 1634 r. Jaranowo Wielkie należało do Wysseckich i liczyło 32 dymy. W 1779 Jaranowo Wielkie ze 177 mieszkańcami należało do Stefana Przyłubskiego, a w 1789 r. należało do M. Lubowieckiego. W 2 poł XIX w. należało już do rodziny Dzierzbickich herbu Topór. W 1909 r. w Jaranowie powstała pierwsza polska szkoła podstawowa. Ostatnim właścicielem majątku Jaranowo był Kazimierz Dzierzbicki. Majątek znajdował się w rękach tej rodziny aż do 1945 r. kiedy został rozparcelowany.¹

Krzyż powstał w latach 30-tych XX w., zmodernizowany w latach 70-tych XX wieku. Krzyż usytuowany na skrzyżowaniu drogi powiatowej Jaranowo Duże - Brześć Kujawski z drogą gminną prowadzącą do drogi wojewódzkiej nr 252. Krzyż metalowy umieszczony na betonowym postumencie. Na krzyżu figura Chrystusa Ukrzyżowanego. Na krzyżu zawieszona gablotka z figurą Matki Boskiej. Krzyż otoczony niskim metalowym płotkiem. Do krzyża przydrożnego prowadzi chodnik z kostki brukowej. Po obu stronach chodnika ławeczki.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.32-33

Stan bardzo dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

KALINOWIEC

1. Nazwa

KAPLICZKA PRZYDROŻNA

2. Czas powstania

1. 30-te XX w. przeb. po 2000 r.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

Kalinowiec
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

W spisie majątków ziemskich M. Boruckiego Kalinowiec po raz pierwszy był wymieniony jako własność królewska w roku 1489.. Ale już wcześniej w dokumentach z 1399 wzmiankowany jest bliżej nam nieznany Cristian de Kalinowicz. W roku 1418 Nemerz de Kalineucz oraz w 1423 r. Petri de Calinoeucz. Zatem nazwę miejscowości należałoby wywodzić od tego rodu. W nieznanych okolicznościach w XVI w. Kalinowiec i Gawronki nieprawnie znalazły się w posiadaniu Mikołaja Rusockiego. W 1634 r. we wsi były tylko 3 dymy. W 1779 r. mieszkało tu 72 ludzi. W 1775 r. folwark Kalinowiec z osadą Gawronki został oddany w 50-letnie posiadanie Serafinowi Sokołowskiemu ostatniemu staroście nieszawskiemu w okresie przedrozbiorowym. Po III rozbiore królewskzczyzny przechodziły w ręce władz pruskich i były rozdawane osobom zasłużonym dla królestwa pruskiego. Kalinowiec (525 mórg) otrzymał poseł zagraniczny Chrystyan Graf von Luttichau i szybko odsprzedał je Jaroszewskiemu. Według spisów majątków ziemskich z roku 1881 r. właścicielem majątku Kalinowiec był Wilhelm Feldt. W 1909 roku dwór i kolonia Kalinowiec zostały odłączone od parafii Bądkowo i przyłączone do parafii Łowiczek. W okresie międzywojennym dobra w Kalinowcu należały do wywodzącej się z Warszawy rodziny Stopczykóv, uznanych w regionie hodowców rasowego bydła i pszenicy kalinowieckiej oraz właścicieli dobrze prosperującej mlecarni. Po wojnie majątek został rozparcelowany, a dwór i większość zabudowań gospodarskich popadły w ruinę.¹

Kapliczka przydrożna usytuowana przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 301 z drogą gminną prowadzącą do Kałużynka. Powstała w latach 30-tych XX w. Przebudowana w 2000 r. Pełnoplastyczna rzeźba Matki Boskiej umieszczona w oszklonej gablocie. Figura stoi na czworobocznym dwustopniowym postumencie. Postument ozdobiony cegłą klinkierową. Otoczona niskim metalowym płotkiem.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s. 34-35

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość KALINOWIEC
1. Nazwa PARK DWORSKI - POZOSTAŁOŚCI		2. Czas powstania pocz. XX w.	
<p data-bbox="76 349 1102 371">7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p data-bbox="658 1417 1032 1453" style="text-align: center;">Widok od strony wschodniej</p>			<p data-bbox="1615 349 1688 371">4. Adres</p> <p data-bbox="1615 389 1843 459">Kalinowiec 87-704 Bądkowo</p> <p data-bbox="1615 660 1845 683">5. Przynależność administracyjna</p> <p data-bbox="1615 724 2058 753">Województwo kujawsko-pomorskie</p> <p data-bbox="1615 794 1998 823">Powiat Aleksandrowski</p> <p data-bbox="1615 865 1924 893">Gmina Bądkowo</p> <p data-bbox="1615 951 1747 973">6. Formy ochrony</p> <p data-bbox="1615 991 2092 1061">Wpisany do ewidencji zabytków województwa kujawsko - pomorskiego</p>

8. Historia, opis i wartości

W spisie majątków ziemskich M. Boruckiego Kalinowiec po raz pierwszy był wymieniony jako własność królewska w roku 1489.. Ale już wcześniej w dokumentach z 1399 wzmiankowany jest bliżej nam nieznany Cristian de Kalinowicz. W roku 1418 Nemerz de Kalineucz oraz w 1423 r. Petri de Calinoeucz. Zatem nazwę miejscowości należałoby wywodzić od tego rodu. W nieznanach okolicznościach w XVI w. Kalinowiec i Gawronki nieprawnie znalazły się w posiadaniu Mikołaja Rusockiego. W 1634 r. we wsi były tylko 3 dymy. W 1779 r. mieszkało tu 72 ludzi. W 1775 r. folwark Kalinowiec z osadą Gawronki został oddany w 50-letnie posiadanie Serafinowi Sokołowskiemu ostatniemu staroście nieszawskiemu w okresie przedrozbiorowym. Po III rozbiorze królewskiej przehodziły w ręce władz pruskich i były rozdawane osobom zasłużonym dla królestwa pruskiego. Kalinowiec (525 mórg) otrzymał poseł zagraniczny Chrystyan Graf von Luttichau i szybko odsprzedał je Jaroszewskiemu. Według spisów majątków ziemskich z roku 1881 r. właścicielem majątku Kalinowiec był Wilhelm Feldt. W 1909 roku dwór i kolonia Kalinowiec zostały odłączone od parafii Bądkowo i przyłączone do parafii łowiczek. W okresie międzywojennym dobra w Kalinowcu należały do wywodzącej się z Warszawy rodziny Stopczyków, uznanych w regionie hodowców rasowego bydła i pszenicy kalinowieckiej oraz właścicieli dobrze prosperującej mleczarni. Po wojnie majątek został rozparcelowany, a dwór i większość zabudowań gospodarskich popadły w ruinę.¹

W centralnej części miejscowości w pobliżu drogi wojewódzkiej nr 301 zachowały się jedynie pozostałości przydworskiego parku z kilkoma unikalnymi okazałymi drzewami. Park powstał pod koniec XX w. Park stanowi wartość historyczną jako element zespołu dworsko – parkowego.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s. 34-35

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zły. Park zarastający, brak alei. Część drzewostanu wycięta. Zachowane okazy starodrzewu.

Monitoring stanu zachowania i bieżące prace porządkowe.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

KOLONIA ŁOWICZEK

1. Nazwa

SZKOŁA ob. budynek mieszkalny

2. Czas powstania

lata 30-te XX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony skrzyżowania dróg powiatowych

4. Adres

Kolonia Łowiczek 19
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

W 1928 r. Mieczysław Stopczyk właściciel majątku w Łowiczku wspólnie z bratem Stanisławem bezpłatnie przekazali gminie działkę o pow. 5599 m², pod warunkiem, że ta pobuduje na niej budynek szkoły. Szkołę oddano uroczystie i z wyświęceniem przez ówczesnego biskupa w roku 1937 r. Pierwszym kierownikiem „nowej” szkoły był Stanisław Żbikowski. Po wybuchu II wojny światowej wg kroniki szkoły: „Tutejszą szkołę nie ominęło również zniszczenie. Początkowo żołdactwo wkraczające w dniu 10.IX.1939 r. a potem władze administracyjne niemieckie zniszczyły kompletnie 20-letni dorobek tej szkoły, pałac książki biblioteki szkolnej, akta itp.” Kierownik szkoły został wywieziony do obozu w Dachau gdzie zmarł w 1940 r. W 1945 r. nauka w szkole została wznowiona, liczba uczniów wynosiła 202 osoby. Utworzono tam również punkt szkoleniowy dla analfabetów, w którym uczył Jan Nowak. Kierownikiem został Zygmunt Ciszewski, następnie zastąpił go Wincenty Świątkiewicz W roku szkolnym 2012/2013 do szkoły uczęszczało 50 uczniów.¹

Szkoła w Łowiczku została zamknięta w 2013 roku. Ostatnim dyrektorem była Lidia Bujanowska. Obecnie budynek pełni funkcję mieszkalną.

Budynek znajduje się przy skrzyżowaniu dróg powiatowych: Ujma Duża - Nieszawa i drogi powiatowej Koneck - Jaranowo. Budynek wolnostojący, parterowy z poddaszem użytkowym. Składający się z dwóch prostopadłe przylegających do siebie brył. Budynek murowany, tynkowany. Dach czterospadowy pokryty blachą trapezową. W dachu okno typu bawole oko. Zachowane dawne drzwi wejściowe do szkoły. Od strony frontowej dwie blendy (płytką wnęka w ścianie o wykroju okna). Ozdobny gzyms podokapowy. Budynek został rozbudowany w latach 1968-1970, w lipcu 1969 r. oddano nowy budynek gospodarczy było to dobudowane prostopadłe z tyłu starej szkoły duże jednopiętrowe skrzydło, z dwuspadowym dachem, mieściło się ubikacje i 6 pomieszczeń gospodarczych. Wybudowano w stanie surowym 5 izb lekcyjnych i bibliotekę. W październiku 1969 oddano do użytku nową część z nowymi izbami lekcyjnymi, szatnią. Na strychu powstały 3 mieszkania dla nauczycieli.¹ W latach 1990-1994 przeprowadzono remont kapitalny szkoły. Dobudowano przedłużenie skrzydła ze stropodachem oraz odrębny budynek gdzie utworzono salę gimnastyczną, a następnie od strony zachodniej kotłownię.

¹ Nowakowski J. „Łowiczek. Dzieje wsi, parafii i kościoła pod wezwaniem Świętego Krzyża” Radom 2021

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zadowalający. Wtórne tynki i stolarka otworowa. Dach pokryty blachą trapezową.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość KOLONIA ŁOWICZEK
1. Nazwa KRZYŻ PRZYDROŻNY		2. Czas powstania 1. 30-te XX w. przeb. 1. 80-te XX w.	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p style="text-align: center;">Widok od strony skrzyżowania dróg powiatowych</p>			4. Adres Kolonia Łowiczek 87-704 Bądkowo
			5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo
			6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

Pierwsza wzmianka dotycząca parafii w Łowiczku pochodzi z wykazu świętopietrza, sporządzonego w 1325 roku. W tym czasie istniał we wsi kościół pw. św. Idziego. Pod tym wezwaniem funkcjonował do XVII w., kiedy został urzędowo dedykowany Świętemu Krzyżowi. Do końca XVII w. kolatorami świątyni byli ówcześni właściciele wsi - Łowiccy. Na przełomie XVII i XVIII w. uprawnienia kolatorskie przeszły z Łowickich na inne rody, w tym na Słubickich (herbu Prus). Obecny, drewniany kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego powstał w 1711 r. z zasobów fundacji Chryzostoma Słubickiego. Został wybudowany na fundamentach starego budynku, który spłonął w pożarze. Uroczystej konsekracji kościoła dokonano w 1757 r.¹

Krzyż powstał w latach 30-tych XX w., zmodernizowany w latach 80-tych XX wieku. Krzyż usytuowany na skrzyżowaniu dróg powiatowych w centrum wsi. Krzyż metalowy umieszczony na betonowym postumencie. Figura Chrystusa ukrzyżowanego. Krzyż otoczony metalowym płotkiem. W granicach ogrodzenia wyłożona kostka brukowa.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s. 41

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

KOLONIA ŁOWICZEK

1. Nazwa

KRZYŻ PRZYDROŻNY

2. Czas powstania

1. 30-te XX w. przeb. 1. 80-te XX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony południowej

4. Adres

Kolonia Łowiczek
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka dotycząca parafii w Łowiczku pochodzi z wykazu świętopietrza, sporządzonego w 1325 roku. W tym czasie istniał we wsi kościół pw. św. Idziego. Pod tym wezwaniem funkcjonował do XVII w., kiedy został urzędowo dedykowany Świętemu Krzyżowi. Do końca XVII w. kolatorami świątyni byli ówcześni właściciele wsi - Łowiccy. Na przełomie XVII i XVIII w. uprawnienia kolatorskie przeszły z Łowickich na inne rody, w tym na Słubickich (herbu Prus). Obecny, drewniany kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego powstał w 1711 r. z zasobów fundacji Chryzostoma Słubickiego. Został wybudowany na fundamentach starego budynku, który spłonął w pożarze. Uroczystej konsekracji kościoła dokonano w 1757 r.¹

Krzyż powstał w latach 30-tych XX w., zmodernizowany w latach 80-tych XX wieku. Krzyż usytuowany przy drodze powiatowej Jaranowo – Koneck, przy posesji nr 17. Krzyż metalowy umieszczony na betonowym postumencie. Figura Chrystusa ukrzyżowanego. Krzyż otoczony metalowym płotkiem.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s. 31

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość KRYŃSK
Nazwa CMENTARZ EWANGELICKI		2. Czas powstania XIX/XX w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym			4. Adres Kryńsk 87-704 Bądkowo
			5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo
Widok na fragmenty płyt nagrobkowych			6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

Cmentarz wyznania ewangelickiego położony w miejscowości Kryńsk (dawna Bachórka). Nazwa i dzieje tej wsi nierozdzielnie związane są z Bachorzą, gdyż na jej lewym brzegu osada powstała, choć jej pierwotna nazwa brzmiała inaczej i należy ją wiązać z uznawaną za zaginioną wieś Swarowo. Po raz pierwszy wieś Swarowo wzmiankuje dokument z 17 maja 1430 roku wydany w Brześciu przez Władysława Jagiełłę, w którym władca nadaje Krzesławowi z Morzyc brzegi rzeki Bachorki między wsią Falborz a Swarowo na założenie młyna. Cmentarz założony pod koniec XIX w. Ówczesna parafia Nieszawa (od 1838 r.).¹

Cmentarz nieczynny, położony ok. 700 m. na południowy wschód od skrzyżowania dróg powiatowych Osiecinia-Wieniec oraz Wysocin-Brześć Kujawski. Powierzchnia cmentarza 0,18 ha. Układ cmentarza zatarty. Brak informacji o istnieniu alei. Pozostałości ceglanej bramy z I poł. XX w. Ze wszystkich stron sąsiaduje z lasem. Na cmentarzu spoczywa właściciel majątku Kaniewo - Juliusz Kunkel z rodziną, a także spokrewnieni z Kunkelami członkowie rodziny Gregor - właściciele Bachórki Spoczywające tu rodziny Kunkel i Gregor pochodzą z Rozstrzębowa (gm. Kcynia, pow. nakielski). Spoczywają na nim również właściciele majątków Kąkowa Wola, Rządka Wola.: Bergowie, Boehmerowie, Henkowie i in. Wszystkie nagrobki znajdujące się na cmentarzu posiadają wartość historyczną: Jan Tymoteusz Gregor (14.01.1799-22.05.1859)- właściciel Bachórki, dziedzic majątku Rządka Wola, Antoni Fischer (1.10.1867-10.10.1938), Juliusz Kunkel – właściciel majątku Kaniewa (21.03.1875-2.08.1935) Maria Concordia Kunkel (24.03.1840-12.08.1916) Paweł Kunkiel (10.1829-20.05.1895) Wiktoryia z Zielińskich Henke (zm. 29.04.1870) Paweł Boehmer (28.03.1890-12.09.1919), Helena Boehmer z Kunkelów (13.09.1895-3.10.1935) Otton Henke (10.05.1860-14.12.1930) Hela Berg (14.06.1922-13.09.1923).² Pomimo wyznania ewangelickiego i niemieckojęzycznych nazwisk tożsamość pochowanych tu osób była polska o czym świadczy fakt, że wszystkie inskrypcje na cmentarzu wykonano w języku polskim.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.37-38

2. <http://lapidaria.wikidot.com/cmentarz-ewangelicki-krynsk-bachorka>

Stan bardzo zły. Układ cmentarza nieczytelny, cmentarz zarośnięty, nagrobki zdewastowane, płyty nagrobkowe pokryte mchem, porośnięte bluszczem. niektóre mogiły zarwane. Widoczne są pozostałości kamiennych fundamentów ogrodzenia cmentarza oraz murowanej bramy wejściowej do cmentarza.

Obszar powinien być wyłączony spod inwestycji budowlanych.

Na terenie cmentarza należy wydzielić specjalny teren i urządzić tam lapidarium, aby ocalić nagrobki, które ze względów historycznych powinny być zachowane. Wszelkie prace powinny być prowadzone pod nadzorem archeologa.

Należy ustawić tablicę informacyjną o historii cmentarza.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość KRYŃSK
1. Nazwa KAPLICZKA PRZYDROŻNA		2. Czas powstania 1. 30-te XX w., przeb. 1. 70-te XX w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym <p style="text-align: center;">Widok od strony południowo-zachodniej</p>			4. Adres Kryńsk 87-704 Bądkowo 5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo 6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Historia wsi Bachórka związana jest z Bachorzą, gdyż na jej lewym brzegu osada powstała. Pierwotna nazwa wsi brzmiała inaczej i należy ją wiązać z uznawaną za zaginioną wsią Swarowo. Po raz pierwszy wieś Swarowo wzmiankuje dokument wydany 17 maja 1430 roku w Brześciu przez Władysława Jagiełłę, w którym władca nadał Krzesławowi z Morzyc brzegi rzeki Bachórki między wsią Falborz i Swarowo na założenie młyna i sadzawki. Według rejestru podymnego z 1634 r. Swarowo w parafii Bądkowo z młynem rak było wsią posiadającą 4 dymy i o podobnej wielkości z 2 szlachcicami i 11 plebejuszami w roku 1662. W 1717 roku wieś Bachorka należała do Sulkowskiego, a w latach 1735 i 1744 do Michała Wolskiego. W 1779 r. wieś z 51 mieszkańcami była własnością Morzyckiego. A dziesięć lat później do Bogumiła Morzyckiego. W 1827 był tu młyn wodny i 8 domów z 89 mieszkańcami. Około 1800 Bachórkę zakupił Tymoteusz Gregor. W 1881 r. Bachórka należała do Henryka Bigańko, a majątek obejmował 467 mórg. W 1884 wieś została przyłączona do parafii wieniec ale pozostała w gminie Bądkowo.¹

Kapliczka usytuowana jest przy drodze powiatowej Wysocin-Brześć Kujawski. Kapliczka powstała w latach 30-tych XX w., przebudowy dokonano w latach 70-tych XX w. Pełnoplastyczne rzeźba Matki Boskiej umieszczona w gablocie znajdującej się we wnęce w betonowym postumencie zwężającym się ku górze. W centralnej części postumentu napis „BOŻE BŁOGOSŁAW MATKO NIE OPUSZCZAJ NAS”.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.37-38

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

KRYŃSK

1. Nazwa

KAPLICZKA PRZYDROŻNA

2. Czas powstania

1. 30-te XX w., przeb. 1. 70-te XX w. i po 2000

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony północnej

4. Adres

Kryńsk
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Historia wsi Bachórka związana jest z Bachorzą, gdyż na jej lewym brzegu osada powstała. Pierwotna nazwa wsi brzmiała inaczej i należy ją wiązać z uznawaną za zaginioną wsią Swarowo. Po raz pierwszy wieś Swarowo wzmiankuje dokument wydany 17 maja 1430 roku w Brześciu przez Władysława Jagiełłę, w którym władca nadał Krzesławowi z Morzyc brzegi rzeki Bachórki między wsią Falborz i Swarowo na założenie młyna i sadzawki. Według rejestru podymnego z 1634 r. Swarowo w parafii Bądkowo z młynem rak było wsią posiadającą 4 dymy i o podobnej wielkości z 2 szlachcicami i 11 plebejuszami w roku 1662. W 1717 roku wieś Bachorka należała do Sulkowskiego, a w latach 1735 i 1744 do Michała Wolskiego. W 1779 r. wieś z 51 mieszkańcami była własnością Morzyckiego. A dziesięć lat później do Bogumiła Morzyckiego. W 1827 był tu młyn wodny i 8 domów z 89 mieszkańcami. Około 1800 Bachórkę zakupił Tymoteusz Gregor. W 1881 r. Bachórka należała do Henryka Bigańko, a majątek obejmował 467 mórg. W 1884 wieś została przyłączona do parafii Wieniec ale pozostała w gminie Bądkowo.¹

Kapliczka usytuowana jest na rozdrożu dróg powiatowych Osięciny-Wieniec oraz Wysocin-Brześć Kujawski. Kapliczka powstała w latach 30-tych XX w., przebudowy dokonano w latach 70-tych XX w. i po 2000 roku. W jednej z wnęk postumentu umieszczona pełnoplastyczna rzeźna Matki Boskiej. Kapliczka z trzech stron otoczona płotkiem murowanym, od frontu metalowym.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.37-38

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość K U J A W K A
1. Nazwa KAPLICZKA PRZYDROŻNA MATKI BOSKIEJ		2. Czas powstania 1. 20-te XX w., odbud. w 1946, przeb. 2000	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym <p style="text-align: center;">Widok od strony południowej</p>			4. Adres Kujawka 14 87-704 Bądkowo 5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo 6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Najstarsze ślady osadnictwa na terenie wsi świadczą o tym, że już w okresie kultury łużyckiej, a więc między 1300-400 p.n.e. oraz w okresie wpływów rzymskich I-V w n.e. żyli tu ludzie, po których pozostały mocno zdewastowane działalnością gospodarczą osada i cmentarzysko. Nazwa Kujawka pojawia się po raz pierwszy na tzw. mapie „Dwuwiorstówce” z roku 1812. W 1881 r. wieś była jedną z większych w gminie i posiadała 755 mórg. Po I wojnie światowej część obecnej Kujawki wchodziła w skład dóbr Jana Barthel de Weydenthal, który odsprzedał te grunty mieszkańcom Kujawki. W 1935 r. powstało tu Stowarzyszenie Ochotniczej Straży Pożarnej. O zamożności i gospodarności mieszkańców Kujawki świadczy również kolejna inicjatywa – zbudowanie nowoczesnej na owe czasy szkoły podstawowej.¹

Kapliczka przydrożna Matki Boskiej usytuowana przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 301 i drogi gminnej Kryńsk – Słupy Duże, przy posesji nr 14 (budynek dawnej szkoły). Powstała w latach 20-tych XX w. Odbudowana po II wojnie światowej w 1946 r. Przebudowana w roku 2000 oraz w roku 2020, dzięki funduszom zebranych wśród mieszkańców Kujawki.

Pełnoplastyczna rzeźba Matki Boskiej umieszczona we wnęce czworobocznego murowanego i otynkowanego postumentu. Postument posiada na każdym z boków zakończone łukiem wnęki. Pod wnęką, w której umieszczona jest rzeźba Matki Boskiej znajduje się obraz Jezusa Chrystusa oraz napis „JEZU UFAM TOBIE”. Na szczycie postumentu umieszczony metalowy krzyż z figurą Chrystusa Ukrzyżowanego. Kapliczka otoczona metalowym płotkiem.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s. 39

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

K U J A W K A

1. Nazwa

SZKOŁA ob. budynek mieszkalny

2. Czas powstania

lata 20-te XX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony wschodniej

4. Adres

Kujawka 14
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat Aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Do budowy nowego budynku szkoły podstawowej przystąpiono w latach dwudziestych XX w. Działkę pod budowę nowej szkoły przekazał jeden z mieszkańców Kujawki Jakub Kowalski. Była to nowoczesna na owe czasy szkoła podstawowa. W 1933 r. ukazała się pod redakcją Mariana Falskiego publikacja „Szkoły Rzeczypospolitej Polskiej w roku szkolnym 1930/31”, zgodnie z którą w Kujawce działała szkoła dwuklasowa ze 132 uczniami i 2 nauczycielami na etacie. Powierzchnia szkoły wynosiła 160 m². W szkole były 2 sale lekcyjne. Na poddaszu budynku mieszkał kierownik szkoły wraz z rodziną. Po wojnie działanie szkoły przywrócono wiosną 1945 r. W 1946 r. kierownikiem szkoły została Zofia Leśkiewicz. W 1950 kierownikiem została Krystyna Zakrzewska. W 1957 przywrócono naukę religii, której uczyła Majewska. Zbyt mała ilość uczniów spowodowała, że w roku szkolnym 1965/1966 pozostawiono tylko klasy I-IV, a uczniowie klas starszych przeszli do szkoły w Bądkowie z nauczycielką Krystyną Ciszek. W roku szkolnym 1974/1975 w szkole uczyło się 41 uczniów, a dyrektorem Zbiorczej Szkoły Gminnej, której filię stanowiła szkoła w Kujawce był Bogdan Bolewicki. Jego żona Anna była nauczycielką w Kujawce. W roku szkolnym 1976/77 do szkoły uczęszczało 36 uczniów. W roku szkolnym 1980/1981 w szkole były 3 oddziały 3 ogniska i 1 oddział przedszkolny oraz 2 nauczycieli Anna i Bogdan Bolewicy.¹

Szkoła w Kujawce została zamknięta w 1993 roku. W latach 2003 - 2010 w budynku dawnej szkoły prowadzono sklep i piekarnię „TOSTORIA”. Aktualnie budynek pełni funkcję mieszkalną. Budynek znajduje się przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 301 z drogą gminną Słupy Duże – Kryńsk.

Budynek wolnostojący, parterowy z poddaszem użytkowym. Zbudowany na planie prostokąta, składający się z dwóch prostokątnych brył. Murowany, tynkowany. Od strony północnej niska przybudówka. Dach dwuspadowy z wystawkami od strony południowej i wschodniej przykrytymi daszkiem pulpitem. Ozdobny gzyms podokapowy.

1. Nowakowski J. „Dzieje szkoły i szkolnictwa podstawowego w Bądkowie od szkółki parafialnej w roku 1577 do obecnego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego” Radom 2020

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry. Budynek został wyremontowany. Zachowana bryła i kształt budynku oraz dachu. Wtórne tynki i stolarka otworowa. Okna PCV. Jeden z otworów okiennych od strony południowej zamurowany. Dach pokryty blachodachówką, na dachu fotowoltaika. Zachowane drzwi wejściowe do dawnej szkoły z wiatrołapem zewnętrznym.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość KWIATKOWO
1. Nazwa KAPLICZKA PRZYDROŻNA		2. Czas powstania 1. 30-te XX w. przeb. po 2000	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym			4. Adres Kwiatkovo 87-704 Bądkowo
			5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat Aleksandrowski Gmina Bądkowo
<p style="text-align: center;">Widok od strony północnej</p>			6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Kwiatkowo to wieś, która powstała w 1922 roku przez odparcelowanie od jaranowskich dóbr jedenastu włók ziemi przez ówczesnego dziedzica Kazimierza Dzierzbickiego. Powstała w ten sposób kolonia otrzymała nazwę Kwiatkowo. Ponieważ jedna włoka nowopolska to 30 mórg, zaś jedna morga polska to 55, 9872 arów, więc nowa wieś obejmowała 185 hektarów.¹

Kapliczka przydrożna usytuowana przy drodze gminnej. Powstała w latach 30-tych XX w. Przebudowana w latach 70-tych XX w. r. Czworoboczny dwustopniowy postument ozdobiony kamieniami polnymi. Na górnej części postumentu obraz Chrystusa. Na samej górze postumentu kamienny krzyż położony na polnych kamieniach.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s. 40

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

ŁOWICZEK

1. Nazwa

BRAMA Z OGRODZENIEM w zespole kościoła parafialnego

2. Czas powstania

2 poł. XIX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony południowo-zachodniej

4. Adres

Łowiczek 19
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka dotycząca parafii w Łowiczku pochodzi z wykazu świętopietrza, sporządzonego w 1325 roku. W tym czasie istniał we wsi kościół pw. św. Idziego. Pod tym wezwaniem funkcjonował do XVII w., kiedy został urzędowo dedykowany Świętemu Krzyżowi. Do końca XVII w. kolatorami świątyni byli ówcześni właściciele wsi - Łowiccy. Na przełomie XVII i XVIII w. uprawnienia kolatorskie przeszły z Łowickich na inne rody, w tym na Słubickich (herbu Prus). Obecny, drewniany kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego powstał w 1711 r. z zasobów fundacji Chryzostoma Słubickiego. Został wybudowany na fundamentach starego budynku, który spłonął w pożarze. Uroczystej konsekracji kościoła dokonano w 1757 r.¹

Brama powstała w drugiej połowie XIX w. Całość stanowi ciężka, kuta stalowa brama w ozdobnym murze murowanym z cegły palonej na zaprawie cementowo-wapiennej. Na szczycie bramy pełnoplastyczna rzeźba Matki Boskiej. Do bramy prowadzą pięciostopniowe betonowe schody.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zadowalający. Potrzeba renowacji muru.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

1 <https://zabytek.pl/pl/obiekty/lowiczek-kosciol-parafialny-pw-podwyższenia-krzyza-swietego>

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

ŁOWICZEK

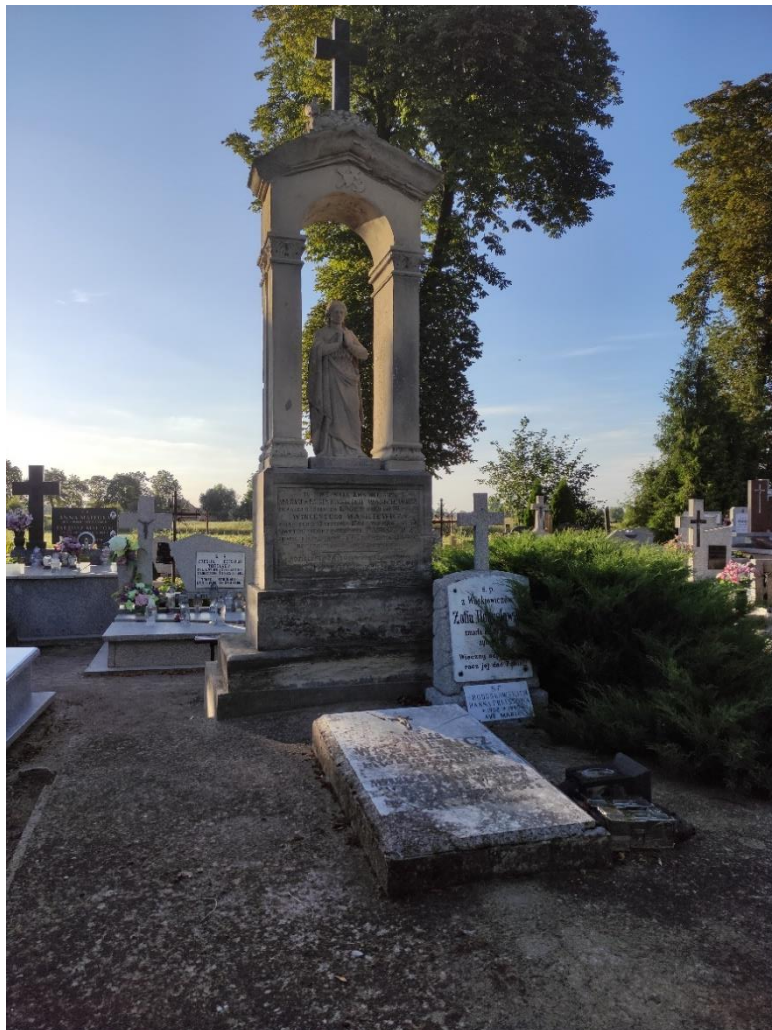
1. Nazwa
2.

CMENTARZ PARAFIALNY RZYMSKOKATOLICKI

2. Czas powstania

1 poł. XIX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Nagrobek Maryi z Rusinowskich Waśkiewicz

4. Adres

Łowiczek
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

Wpisano do rejestru zabytków 09.08.1990 -
A/1310

8. Historia, opis i wartości

Cmentarz parafialny rzymskokatolicki, grzebalny. Założony w pierwszej połowie XIX wieku. Cmentarz położony ok 500 metrów na północny wschód od kościoła parafialnego pw. Św. Krzyża w Łowiczku, na terenie płaskim zniżającym się od strony północnej. Położony w otoczeniu pól uprawnych, przy drodze powiatowej Ujma Duża – Nieszawa. Powierzchnia ogólna 0,87 ha. Cmentarz ogrodzony z metalową bramą od strony ulicy. Najstarszy istniejący nagrobek pochodzi z 1848 r. – Maryi z Rusinowskich Waśkiewicz. W 2020 naprawiono i wzmocniono wejście główne na cmentarz.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Bieżąca pielęgnacja drzewostanu.

Uzgodnienie z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

ŁOWICZEK

1. Nazwa

FIGURA CHRYSYTA w zespole kościoła parafialnego

2. Czas powstania

1937

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony północnej

4. Adres

Łowiczek 19
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka dotycząca parafii w Łowiczku pochodzi z wykazu świętopietrza, sporządzonego w 1325 roku. W tym czasie istniał we wsi kościół pw. św. Idziego. Pod tym wezwaniem funkcjonował do XVII w., kiedy został urzędowo dedykowany Świętemu Krzyżowi. Do końca XVII w. kolatorami świątyni byli ówcześni właściciele wsi - Łowiccy. Na przełomie XVII i XVIII w. uprawnienia kolatorskie przeszły z Łowickich na inne rody, w tym na Słubickich (herbu Prus). Obecny, drewniany kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego powstał w 1711 r. z zasobów fundacji Chryzostoma Słubickiego. Został wybudowany na fundamentach starego budynku, który spłonął w pożarze. Uroczystej konsekracji kościoła dokonano w 1757 r.¹

Figura Serca Jezusowego usytuowana przy kościele parafialnym pw. Św. Krzyża w Łowiczku. Powstała w 1937 roku. Podczas II wojny światowej została bardzo uszkodzona przez Niemców (zwłaszcza głowa). Po wojnie w 1946 roku figura została odrestaurowana przez wędrownego mnicha „pustelnika” na prośbę księdza Jana Majchra.²

Pełnoplastyczna rzeźba Chrystusa umieszczona na czworobocznym betonowym postumencie. Postument obłożony kamieniami polnymi.

1 <https://zabytek.pl/pl/obiekty/lowiczek-kosciol-parafialny-pw-podwyzszenia-krzyza-swietego>

21 Nowakowski J. „Łowiczek. Dzieje wsi, parafii i kościoła pod wezwaniem Świętego Krzyża” Radom 2021 s.416

3. zdjęcie: <https://mapio.net/images-p/86336870.jpg>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość ŁOWICZEK
1. Nazwa KAPLICZKA PRZYDROŻNA		2. Czas powstania 2 poł XIX w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym <p style="text-align: center;">Widok od strony zachodniej</p>			4. Adres Łowiczek 87-704 Bądkowo 5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo 6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka dotycząca parafii w Łowiczku pochodzi z wykazu świętopietrza, sporządzonego w 1325 roku. W tym czasie istniał we wsi kościół pw. św. Idziego. Pod tym wezwaniem funkcjonował do XVII w., kiedy został urzędowo dedykowany Świętemu Krzyżowi. Do końca XVII w. kolatorami świątyni byli ówczesni właściciele wsi - Łowiccy. Na przełomie XVII i XVIII w. uprawnienia kolatorskie przeszły z Łowickich na inne rody, w tym na Słubickich (herbu Prus). Obecny, drewniany kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego powstał w 1711 r. z zasobów fundacji Chryzostoma Słubickiego. Został wybudowany na fundamentach starego budynku, który spłonął w pożarze. Uroczystej konsekracji kościoła dokonano w 1757 r.¹

Kapliczka przydrożna powstała w 2 połowie XIX w., w okresie gdy dziedzicem Łowiczka był Waškiewicz. Kapliczka wyremontowana była również przez ostatnich właścicieli Łowiczka rodzinę Stopczyków. Usytuowana na obrzeżach parku podworskiego przy drodze powiatowej Ujma Duża – Nieszawa, naprzeciwko kościoła parafialnego pw. Świętego Krzyża w Łowiczku. Wyremontowana w 2018 roku przez Adama Wiatrowskiego.

Kapliczka czworoboczna, neogotycka. Postument zwęża się ku górze, po czym u samej góry rozszerza się. Na każdym z boków postumentu łuskowe wgłębienie. Postument zwieńczony krucyfiksem metalowym. Na krucyfiksie umieszczona figura Chrystusa Ukrzyżowanego. Dookoła postumentu wyłożona kostka brukowa.

1 <https://zabytek.pl/pl/obiekty/lowiczek-kosciol-parafialny-pw-podwyzszenia-krzyza-swietego>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry. Kapliczka po renowacji.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

ŁOWICZEK

1. Nazwa

**KOŚCIÓŁ PARAFIALNY RZYMSKOKATOLICKI
DREWNIANO - MUROWANY P.W. ŚW. KRZYŻA**

2. Czas powstania

1711 r.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony południowo-wschodniej

4. Adres

Łowiczek 19
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

Wpisany do rejestru zabytków
18.04.1955 r. – A/452

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka dotycząca parafii w Łowiczku pochodzi z wykazu świętopietrza, sporządzonego w 1325 roku. W tym czasie istniał we wsi kościół pw. św. Idziego. Pod tym wezwaniem funkcjonował do XVII w., kiedy został urzędowo dedykowany Świętemu Krzyżowi. Do końca XVII w. kolatorami świątyni byli ówczesni właściciele wsi - Łowiccy. Na przełomie XVII i XVIII w. uprawnienia kolatorskie przeszły z Łowickich na inne rody, w tym na Słubickich (herbu Prus). Obecny, drewniany kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego powstał w 1711 r. z zasobów fundacji Chryzostoma Słubickiego. Został wybudowany na fundamentach starego budynku, który spłonął w pożarze. Uroczystej konsekracji kościoła dokonał w 1757 r. kanonik wrocławski i sufragan diecezji wrocławskiej Franciszek Kanigowski, który był równocześnie właścicielem części Łowiczka. W poł. XIX w. kolejny właściciel Łowiczka, Julian Wolski, ufundował (od strony północnej) murowaną boczną kruchtę, kaplicę i zakrystię. W 1957 r. dokonano naprawy i konserwacji dachu. W 1989 r. pomalowano wewnątrz kościoła.¹

W 2020 r. wykonano kapitalne prace naprawcze: fundamentów i konstrukcji dachu oraz orynnowanie, wymieniono pokrycie dachowe nad prezbiterium oraz nad nawą główną - dach pokryto gontem, a wieżyczkę blachą miedzianą. W latach 2021-2022 dokonano renowacji elewacji zewnętrznej oraz wymieniono stolarkę okienną i drzwiową.

¹ <https://zabytek.pl/pl/obiekty/lowiczek-kosciol-parafialny-pw-podwyzszenia-krzyza-swietego>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry. Obiekt w trakcie remontu.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Uzgodnienie z WKZ – Delegatura we Wrocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość ŁOWICZEK
1. Nazwa KRZYŻ PRZYDROŻNY		2. Czas powstania 1. 30-te XX w. przeb. 1. 80-te XX w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony południowej			4. Adres Łowiczek 87-704 Bądkowo 5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo 6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka dotycząca parafii w Łowiczku pochodzi z wykazu świętopietrza, sporządzonego w 1325 roku. W tym czasie istniał we wsi kościół pw. św. Idziego. Pod tym wezwaniem funkcjonował do XVII w., kiedy został urzędowo dedykowany Świętemu Krzyżowi. Do końca XVII w. kolatorami świątyni byli ówcześni właściciele wsi - Łowiccy. Na przełomie XVII i XVIII w. uprawnienia kolatorskie przeszły z Łowickich na inne rody, w tym na Słubickich (herbu Prus). Obecny, drewniany kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego powstał w 1711 r. z zasobów fundacji Chryzostoma Słubickiego. Został wybudowany na fundamentach starego budynku, który spłonął w pożarze. Uroczystej konsekracji kościoła dokonano w 1757 r.¹

Krzyż powstał w latach 30-tych XX w., zmodernizowany w latach 80-tych XX wieku. Krzyż usytuowany przy posesji nr 28, przy skrzyżowaniu drogi gminnej prowadzącej do Kaniewa z drogą gminną prowadzącą do Wójtówki. Krzyż metalowy. Na krzyżu figura Chrystusa Ukrzyżowanego. Krzyż otoczony metalowym płotkiem.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s..31

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

ŁOWICZEK

1. Nazwa

OGRODZENIE CMENTARZA Z BRAMĄ w zespole kościoła parafialnego

2. Czas powstania

k. XIX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

Łowiczek
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

Wpisano do rejestru zabytków 09.08.1990 -
A/1310

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka dotycząca parafii w Łowiczku pochodzi z wykazu świętopietrza, sporządzonego w 1325 roku. W tym czasie istniał we wsi kościół pw. św. Idziego. Pod tym wezwaniem funkcjonował do XVII w., kiedy został urzędowo dedykowany Świętemu Krzyżowi. Do końca XVII w. kolatorami świątyni byli ówcześni właściciele wsi - Łowiccy. Na przełomie XVII i XVIII w. uprawnienia kolatorskie przeszły z Łowickich na inne rody, w tym na Słubickich (herbu Prus). Obecny, drewniany kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego powstał w 1711 r. z zasobów fundacji Chryzostoma Słubickiego. Został wybudowany na fundamentach starego budynku, który spłonął w pożarze. Uroczystej konsekracji kościoła dokonano w 1757 r.¹

Cmentarz parafialny rzymskokatolicki, grzebalny. Założony w pierwszej połowie XIX wieku. Cmentarz położony ok 500 metrów na północny wschód od kościoła parafialnego pw. Św. Krzyża w Łowiczku, na terenie płaskim zniżającym się od strony północnej. Położony w otoczeniu pól uprawnych, przy drodze powiatowej Ujma Duża – Nieszawa.

Cmentarz ogrodzony z metalową bramą od strony ulicy, po obydwu stronach bramy furtki. Brama powstała pod koniec XIX w. Całość stanowi ciężka, kuta stalowa brama oraz ogrodzenie z cegły palonej na zaprawie cementowo-wapiennej. Ozdobne ogrodzenie znajduje się od strony ulicy. W 2020 naprawiono i wzmocniono wejście główne na cmentarz.

¹ <https://zabytek.pl/pl/obiekty/lowiczek-kosciol-parafialny-pw-podwyzszenia-krzyza-swietego>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Uzgodnienie z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość ŁOWICZEK
1. Nazwa PARK DWORSKI w zespole dworsko-parkowym		2. Czas powstania XIX/XX w.	4. Adres Łowiczek 15 87-704 Bądkowo
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p style="text-align: center;">Widok od strony południowo-zachodniej</p>			5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo
			6. Formy ochrony Wpisany do ewidencji zabytków województwa kujawsko - pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Łowiczek jest jedną z najstarszych wsi szlacheckich w gminie Bądkowo, a także siedzibą jednej z najstarszych na Kujawach parafii, której początek wg niepotwierdzonych źródeł datuje się na początek XII w. Po raz pierwszy wieś Łowiczek pojawia się w dokumencie z 21 marca 1326 r. Wieś co najmniej od 1489 do 1634 roku była w posiadaniu rodziny Łowickich. W XVI w. obok Łowickich byli również inni właściciele: Andrzej Lubieniecki, Ruskowska, Jan Grabski. W 1711 dziedzicem dóbr Łowiczek i budowniczym zachowanego do dziś kościoła był Chryzostom Słubicki herbu Abdank. W 1775 r. w Łowiczku były 34 dymy. W 1789 r. Łowiczek należał do Józefa Kanigowskiego. W końcu XIX w. Łowiczek należał do Achilesa Waszkiewicza. Ostatnimi właścicielami dóbr Łowiczek była ewangelicka rodzina Stopczyków. To dzięki ofiarności Romana Stopczyka, który podarował lokalnej społeczności morgę ziemi, powstała powszechna szkoła podstawowa.¹

W centralnej części miejscowości naprzeciwko kościoła parafialnego pw. Św. Krzyża znajduje się park dworski, który powstał w XIX/XX w. Park otaczał dawny dwór, który po wojnie został przebudowany i aktualnie znajduje się w nim remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w Łowiczku oraz lokale mieszkalne. Na skraju parku znajduje się staw. Park stanowi wartość historyczną jako element zespołu dworsko – parkowego.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.41-42

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zadawalający. Część drzewostanu wycięta. Zachowane okazy starodrzewu.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji parku.

Ewentualna rewitalizacja parku i stawu przy zachowaniu pierwotnego kształtu i nasadzeń (budowa altany, pomostu, mała architektura: stylowe ławki, latarnie, kosze na śmieci, stojaki na rowery, budki dla ptaków, tablice informacyjne o gatunkach drzew).

Monitoring stanu zachowania i bieżące prace porządkowe.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość ŁOWICZEK
Nazwa PLEBANIA w zespole kościoła parafialnego		2. Czas powstania I poł. XX w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym 			4. Adres Łowiczek 19 87-704 Bądkowo
			5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo
Widok od strony południowo - wschodniej			6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka dotycząca parafii w Łowiczku pochodzi z wykazu świętopietrza, sporządzonego w 1325 roku. W tym czasie istniał we wsi kościół pw. św. Idziego. Pod tym wezwaniem funkcjonował do XVII w., kiedy został urzędowo dedykowany Świętemu Krzyżowi. Do końca XVII w. kolatorami świątyni byli ówczesni właściciele wsi - Łowiccy. Na przełomie XVII i XVIII w. uprawnienia kolatorskie przeszły z Łowickich na inne rody, w tym na Słubickich (herbu Prus). Obecny, drewniany kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego powstał w 1711 r. z zasobów fundacji Chryzostoma Słubickiego. Został wybudowany na fundamentach starego budynku, który spłonął w pożarze. Uroczystej konsekracji kościoła dokonał w 1757 r. kanonik włocławski i sufragan diecezji włocławskiej Franciszek Kanigowski, który był równocześnie właścicielem części Łowiczka. W poł. XIX w. kolejny właściciel Łowiczka, Julian Wolski, dobudował do kościoła (od strony północnej) murowaną boczną kruchtę, kaplicę i zakrystię.¹

Plebania wybudowana została w pierwszej połowie XX w. W latach dwudziestych za księdza Cichockiego dach pokryty został dachówką, gdyż wcześniej pokrywała go słoma.² Budynek znajduje się w sąsiedztwie kościoła parafialnego. Budynek wolnostojący, mieszkalny. Zbudowany na planie prostokąta murowany, tynkowany. Dach dwuspadowy. Okna dwudzielne. Od strony południowej wystawka.

1 <https://zabytek.pl/pl/obiekty/lowiczek-kosciol-parafialny-pw-podwyzszenia-krzyza-swietego>

2. 21 Nowakowski J. „Łowiczek. Dzieje wsi, parafii i kościoła pod wezwaniem Świętego Krzyża” Radom 2021 s.409

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry. Odnowiona elewacja i dach. Wymieniona stolarka okienna i drzwiowa przy zachowaniu pierwotnych otworów. Zachowane ozdobne gzymsy.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji, bryły budynku oraz wystroju elewacji.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość ŁOWICZEK
1. Nazwa DWÓR W ZESPOLE DWORSKO-PARKOWYM		2. Czas powstania Ok. 1900	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym 			4. Adres Łowiczek 15 87-704 Bądkowo
			5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo
			6. Formy ochrony Wpisany do ewidencji zabytków województwa kujawsko - pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Łowiczek jest jedną z najstarszych wsi szlacheckich w gminie Bądkowo, a także siedzibą jednej z najstarszych na Kujawach parafii, której początek wg niepotwierdzonych źródeł datuje się na początek XII w. Po raz pierwszy wieś Łowiczek pojawia się w dokumencie z 21 marca 1326 r. Wieś co najmniej od 1489 do 1634 roku była w posiadaniu rodziny Łowickich. W XVI w. obok Łowickich byli również inni właściciele: Andrzej Lubieniecki, Ruskowska, Jan Grabski. W 1711 dziedzicem dóbr Łowiczek i budowniczym zachowanego do dziś kościoła był Chryzostom Słubicki herbu Abdank. W 1775 r. w Łowiczku były 34 dymy. W 1789 r. Łowiczek należał do Józefa Kanigowskiego. W końcu XIX w. Łowiczek należał do Achileasa Waszkiewicza. Ostatnimi właścicielami dóbr Łowiczek była ewangelicka rodzina Stopczyków. To dzięki ofiarności Romana Stopczyka, który podarował lokalnej społeczności morgę ziemi, powstała powszechna szkoła podstawowa.¹

Dwór powstał ok. 1900 r.. Po II wojnie światowej majątek rozparcelowano. Aktualnie w części dawnego dworu znajdują się lokale mieszkalne. W pozostałej części znajduje się remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w Łowiczku. Powierzchnia dworu 439 m²,

Od strony południowej boisko i dawny pak dworski. Od strony północnej otwarta strefa aktywności. Budynek murowany, otynkowany, parterowy z poddaszem użytkowym. Wymieniona stolarka okienna i drzwiowa. Dach dwuspadowy pokryty papą termozgrzewalną.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.41-42

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji i wystroju elewacji, formy dachu.

Konieczna wymiana pokrycia dachowego.

Stały monitoring stanu zachowania obiektu.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość ŁOWICZEK
1. Nazwa DZWONNICA DREWNIANA w zespole kościoła parafialnego		2. Czas powstania 2 poł. XIX w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym 			4. Adres Łowiczek 19 87-704 Bądkowo
			5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat Aleksandrowski Gmina Bądkowo
			6. Formy ochrony Wpisany do rejestru zabytków 18.04.1955 r. – A/452

Widok od strony wschodniej

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka dotycząca parafii w Łowiczku pochodzi z wykazu świętopietrza, sporządzonego w 1325 roku. W tym czasie istniał we wsi kościół pw. św. Idziego. Pod tym wezwaniem funkcjonował do XVII w., kiedy został urzędowo dedykowany Świętemu Krzyżowi. Do końca XVII w. kolatorami świątyni byli ówczesni właściciele wsi - Łowiccy. Obecny, drewniany kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego powstał w 1711 r. z zasobów fundacji Chryzostoma Słubickiego. Został wybudowany na fundamentach starego budynku, który spłonął w pożarze. Uroczystej konsekracji kościoła dokonał w 1757 r. Franciszek Kanigowski, który był równocześnie właścicielem części Łowiczka. W poł. XIX w. kolejny właściciel Łowiczka, Julian Wolski, dobudował do kościoła (od strony północnej) murowaną boczną kruchtę, kaplicę i zakrystię.¹

Dzwonnica, stanowiąca integralną część zespołu parafialnego, wzniesiona w II poł. XIX w., drewniana, o konstrukcji słupowej, oszalowana analogicznie do kościoła. Kwadratowa o ścianach pionowych z górną, węższą kondygnacją ażurową, wydzieloną zadaszeniem. Dach dwupoziomowy, w dolnej części namiotowy, a jego górna część w kształcie cebulastego hełmu.

.

1 <https://zabytek.pl/pl/obiekty/lowiczek-kosciol-parafialny-pw-podwyzszenia-krzyza-swietego>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Uzgodnienie z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość ŁÓWKOWICE
1. Nazwa DWORU RUINA w zespole dworsko-parkowym		2. Czas powstania 2 poł. XIX w.	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p style="text-align: center;">Widok od strony północnej</p>			<p>4. Adres Łówkowie 87-704 Bądkowo</p> <hr/> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>Województwo kujawsko-pomorskie</p> <p>Powiat Aleksandrowski</p> <p>Gmina Bądkowo</p> <hr/> <p>6. Formy ochrony</p> <p>Wpisany do ewidencji zabytków województwa kujawsko - pomorskiego</p>

8. Historia, opis i wartości

Po raz pierwszy w roku 1401 pojawia się bliżej nieznany Jan Łowkowiec, a w 1424 r. pojawia się Petro de Lowcouice, co może sugerować, że nazwę miejscowości należałoby wywodzić od tego rodu. Przez M. Boruckiego jest wymieniona w roku 1489 jako wieś Łówkowycze. W 1521 r. wieś została zakupiona przez braci Kretkowskich za 1000 złotych węgierskich. Wieś Łówkowice była zapisana Boraczewskiemu przez żonę Małgorzatę z Kretkowa, siostrę Mikołaja Kretkowskiego. Łówkowice były w posiadaniu Kretkowskich co najmniej do 1550 roku. W 1557 r. wieś należała do podczaszego brzeskiego Martina Osieckiego, W 1634 r. we wsi było 15 dymów. , w 1775 roku były tu 22 dymy, zaś w 1779 roku wieś posiadająca 116 mieszkańców była własnością Józefy Wesslowej. W drugiej połowie XIX w. Julian Wolski herbu Rola wydzielił część dóbr Łówkowice i utworzył folwark Marszałkowe. W 1875 r. Ludwik Wolski sprzedał majątek Łówkowice. W 1881 r. Łówkowice nadal należały do Wolskich. W II RP Łówkowice tworzyły wieś, kolonię i folwark. Właścicielami dóbr była rodzina Wolskich i Karłowskich i to im należy zawdzięczać okazały dwór usytuowany w przydworskim parku.¹ Dawniej był to neoklasycystyczny, piętrowy dwór z dachem naczółkowym, zbudowany na planie prostokąta. W części środkowej znajdował się efektowny portyk kolumnowy podtrzymujący trójkątny fronton.² Po wojnie majątek znacjonalizowano, we dworze mieściła się do czasu zbudowania tzw. 1000-latki szkoła podstawowa, klub rolnika, potem oddany na mieszkania socjalne, w budynku w latach 80-tych działała również kawiarnia. Budynek popadał w ruinę i uległ zniszczeniu.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s. 43
2. <https://www.polskiezabytki.pl/m/obiekt/1148/Lowkowice/>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Zachowały się jedynie fragmenty ścian zewnętrznych i fundamentu. Ściany wewnętrzne uległy całkowitemu zawaleniu i pozostały po nich jedynie resztki cegieł.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość ŁÓWKOWICE
1. Nazwa PARK DWORSKI w zespole dworsko-parkowym		2. Czas powstania 2 poł. XIX w.	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p style="text-align: center;">Widok od strony północnej</p>			<p>4. Adres Łówkowie 87-704 Bądkowo</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>Województwo kujawsko-pomorskie</p> <p>Powiat Aleksandrowski</p> <p>Gmina Bądkowo</p> <p>6. Formy ochrony</p> <p>Wpisany do ewidencji zabytków województwa kujawsko - pomorskiego</p>

8. Historia, opis i wartości

Po raz pierwszy w roku 1401 pojawia się bliżej nieznanymi Jan Łówkowicz, a w 1424 r. pojawia się Petro de Lowcouice, co może sugerować, że nazwę miejscowości należałoby wywodzić od tego rodu. Przez M. Boruckiego jest wymieniona w roku 1489 jako wieś Łówkowycze. W 1521 r. wieś została zakupiona przez braci Kretkowskich za 1000 złotych węgierskich. Wieś Łówkowice była zapisana Boraczewskiemu przez żonę Małgorzatę z Kretkowa, siostrę Mikołaja Kretkowskiego. Łówkowice były w posiadaniu Kretkowskich co najmniej do 1550 roku. W 1557 r. wieś należała do podczaszego brzeskiego Martina Osieckiego, W 1634 r. we wsi było 15 dymów. , w 1775 roku były tu 22 dymy, zaś w 1779 roku wieś posiadająca 116 mieszkańców była własnością Józefy Wesslowej. W drugiej połowie XIX w. Julian Wolski herbu Rola wydzielił część dóbr Łówkowice i utworzył folwark Marszałkowe. W 1875 r. Ludwik Wolski sprzedał majątek Łówkowice. W 1881 r. Łówkowice nadal należały do Wolskich. W II RP Łówkowice tworzyły wieś, kolonię i folwark. Właścicielami dóbr była rodzina Wolskich i Karłowskich i to im należy zawdzięczać okazały dwór usytuowany w przydworskim parku. Po wojnie majątek znacjonalizowano, we dworze mieściła się do czasu zbudowania 1000 latki szkoła podstawowa, klub rolnika, potem oddany na mieszkania socjalne popadał w ruinę i uległ zniszczeniu.¹

Park dworski powstał w drugiej połowie XIX w. Park stanowi wartość historyczną jako element zespołu dworsko - parkowego

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.43

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan bardzo zły. Park zarosnięty, nieczytelne aleje. Część drzewostanu wycięta i zamieniona na pola uprawne. Występują liczne samosiejki drzew i krzewów. Zachowane okazy starodrzewu.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji parku.

Ewentualna rewitalizacja przy zachowaniu pierwotnego kształtu i nasadzeń (mała architektura: stylowe ławki, latarnie, kosze na śmieci, stojaki na rowery, pergole, budki dla ptaków, tablice informacyjne o gatunkach drzew).

Monitoring stanu zachowania i bieżące prace porządkowe.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość ŁÓWKOWICE
1. Nazwa KRZYŻ PRZYDROŻNY		2. Czas powstania 1. 30-te XX w. przeb. 1. 80-te XX w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym 			4. Adres Łówkowie 4 87-704 Bądkowo
			5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat Aleksandrowski Gmina Bądkowo
			6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

Widok od strony północnej

Po raz pierwszy w roku 1401 pojawia się bliżej nieznanego Jan Łowkowiec, a w 1424 r. pojawia się Petro de Lowcouice, co może sugerować, że nazwę miejscowości należałoby wywodzić od tego rodu. Przez M. Boruckiego jest wymieniona w roku 1489 jako wieś Łówkowycze. W 1521 r. wieś została zakupiona przez braci Kretkowskich za 1000 złotych węgierskich. Wieś Łówkowice była zapisana Boraczewskiemu przez żonę Małgorzatę z Kretkowa, siostrę Mikołaja Kretkowskiego. Łówkowice były w posiadaniu Kretkowskich co najmniej do 1550 roku. W 1557 r. wieś należała do podczaszego brzeskiego Martina Osieckiego, W 1634 r. we wsi było 15 dymów. , w 1775 roku były tu 22 dymy, zaś w 1779 roku wieś posiadająca 116 mieszkańców była własnością Józefy Wesslowej. W drugiej połowie XIX w. Julian Wolski herbu Rola wydzielił część dóbr Łówkowice i utworzył folwark Marszałkowe. W 1875 r. Ludwik Wolski sprzedał majątek Łówkowice. W 1881 r. Łówkowice nadal należały do Wolskich. W II RP Łówkowice tworzyły wieś, kolonię i folwark. Właścicielami dóbr była rodzina Wolskich i Karłowskich i to im należy zawdzięczać okazały dwór usytuowany w przydworskim parku. Po wojnie majątek znacjonalizowano.¹

Krzyż powstał w latach 30-tych XX w., zmodernizowany w latach 80-tych XX wieku. Krzyż usytuowany przy drodze gminnej, przy posesji nr 4. Krzyż metalowy umieszczony na betonowym postumencie. Na krzyżu figura Chrystusa Ukrzyżowanego. Krzyż otoczony płotkiem z metalowych rur.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.43

Stan zadowalający.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

<p>GEZ</p>	<p>KARTA ADRESOWA ZABYTKU</p>		<p>3. Miejscowość</p> <p>ŁÓWKOWICE</p>
<p>1. Nazwa</p> <p>KRZYŻ PRZYDROŻNY</p>		<p>2. Czas powstania</p> <p>1. 30-te XX w. przeb. 1. 80-te XX w.</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony skrzyżowania</p>			<p>4. Adres</p> <p>Łówkowie 42 87-704 Bądkowo</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>Województwo kujawsko-pomorskie</p> <p>Powiat Aleksandrowski</p> <p>Gmina Bądkowo</p> <p>6. Formy ochrony</p> <p>W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego</p>

Po raz pierwszy w roku 1401 pojawia się bliżej nieznaną Jan Łowkowiec, a w 1424 r. pojawia się Petro de Lowcouice, co może sugerować, że nazwę miejscowości należałoby wywodzić od tego rodu. Przez M. Boruckiego jest wymieniona w roku 1489 jako wieś Łówkowycze. W 1521 r. wieś została zakupiona przez braci Kretkowskich za 1000 złotych węgierskich. Wieś Łówkowice była zapisana Boraczewskiemu przez żonę Małgorzatę z Kretkowa, siostrę Mikołaja Kretkowskiego. Łówkowice były w posiadaniu Kretkowskich co najmniej do 1550 roku. W 1557 r. wieś należała do podczaszego brzeskiego Martina Osieckiego, W 1634 r. we wsi było 15 dymów. , w 1775 roku były tu 22 dymy, zaś w 1779 roku wieś posiadająca 116 mieszkańców była własnością Józefy Wesslowej. W drugiej połowie XIX w. Julian Wolski herbu Rola wydzielił część dóbr Łówkowice i utworzył folwark Marszałkowe. W 1875 r. Ludwik Wolski sprzedał majątek Łówkowice. W 1881 r. Łówkowice nadal należały do Wolskich. W II RP Łówkowice tworzyły wieś, kolonię i folwark. Właścicielami dóbr była rodzina Wolskich i Karłowskich i to im należy zawdzięczać okazały dwór usytuowany w przydworskim parku. Po wojnie majątek znacjonalizowano.¹

Krzyż powstał w latach 30-tych XX w., zmodernizowany w latach 80-tych XX wieku. Krzyż usytuowany w centrum wsi przy skrzyżowaniu drogi powiatowej Ujma Duża - Nieszawa i drogi gminnej Łówkowice – Kalinowiec. Krzyż metalowy umieszczony na betonowym postumencie. Na krzyżu figura Chrystusa Ukrzyżowanego. Krzyż otoczony drewnianym płotkiem. W granicach ogrodzenia wyłożona kostka brukowa.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.43

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

<p>GEZ</p>	<p>KARTA ADRESOWA ZABYTKU</p>		<p>3. Miejscowość</p> <p>SŁUPY DUŻE</p>
<p>1. Nazwa</p> <p>FIGURA PRZYDROŻNA CHRYSTUSA</p>		<p>2. Czas powstania</p> <p>l. 30-te XX w. odb. 1947 r. przeb. po 2000 r.</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> 			<p>4. Adres</p> <p>Słupy Duże 87-704 Bądkowo</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>Województwo kujawsko-pomorskie</p> <p>Powiat Aleksandrowski</p> <p>Gmina Bądkowo</p> <p>6. Formy ochrony</p> <p>W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego</p>

Widok od strony północno-zachodniej

8. Historia, opis i wartości

Słupy to jedna z najstarszych miejscowości w gminie Bądkowo, gdyż pierwsza wzmianka o wsi wchodzącej w skład włości biskupów włocławskich, pochodzi z dokumentu wydanego w 1250 roku. Według dokumentu z 16.08.1486 r. znajdującego się w Archiwum Katedralnym we Włocławku, prałaci i kanonicy oraz kapituła włocławska wydali przywilej na sołectwo Słupy w parafii Bądkowo pewnemu Maciejowi oraz jego krewnemu również Maciejowi. Wg lustracji poradnego i rejestru łąnów województwa brzesko – kujawskiego z 1489 r. wieś Słupy jako własność kapituły włocławskiej była jedną z większych w gminie skoro obejmowała 15,5 łąnu zasiedlonego oraz 4,5 łąnów niezasiedlonych, a także 3 łąny zasiedlone, karczmę oraz folwark. Według rejestru podymnego z 1634 Słupy były drugą co do wielkości wsią w parafii bądkowskiej gdyż było tu 18 dymów, ale w 1662 było tu zaledwie 5 dymów. W 1634 r. wg rejestru pogłównego mieszkało tu 2 szlachciców i 67 plebejuszy. W 1775 we wsi było 18 dymów, w 1779 r. wieś liczyła 140 ludzi a w 1780 wieś była jeszcze własnością kapituły włocławskiej. Dopiero na mapie „Dwuwiorstówce” z 1812 r. wyraźnie zaznaczone są dwie wsie: Słupy Duże i Słupy Małe, ale na późniejszej „Mapie Kwater-mistrzostwa” za lata 1822-1843 znów jest tylko jedna wieś Słupy. W XIX w. wg słownika geograficznego Królestwa Polskiego Słupy to kolonia włościańska nad doliną Bachorzy, posiadała 305 mieszkańców była tu również olejarnia. W 1914 w Słupach utworzono szkołę podstawową.¹

Figura Chrystusa usytuowana przy skrzyżowaniu drogi powiatowej Bądkowo – Słupy Duże i drogi gminnej Słupy Duże - Kryńsk. Powstała w latach 30-tych XX w. Odbudowana w 1947 r. Przebudowana po 2000 roku.

Otoczona metalowym płotkiem. Figura umieszczona na czworobocznym kamiennym postumencie zwężającym się ku górze. Pod postumentem jeden stopień. Figura otoczona w granicach ogrodzenia kostką brukową czerwoną i szarą. W środkowej części postumentu tabliczka z napisem: „CHRYSTE KRÓLU BŁOGOSŁAW NAM 1947 r.”

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s. 47

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość SŁUPY DUŻE
1. Nazwa KRZYŻ PRZYDROŻNY		2. Czas powstania 1. 30-te XX w. przeb. po 2000 r.	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p style="text-align: center;">Widok od strony południowo-zachodniej</p>			<p>4. Adres Słupy Duże 87-704 Bądkowo</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>Województwo kujawsko-pomorskie</p> <p>Powiat Aleksandrowski</p> <p>Gmina Bądkowo</p> <p>6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego</p>

8. Historia, opis i wartości

Słupy to jedna z najstarszych miejscowości w gminie Bądkowo, gdyż pierwsza wzmianka o wsi wchodzącej w skład włości biskupów włocławskich, pochodzi z dokumentu wydanego w 1250 roku. Według dokumentu z 16.08.1486 r. znajdującego się w Archiwum Katedralnym we Włocławku, prałaci i kanonicy oraz kapituła włocławska wydali przywilej na sołectwo Słupy w parafii Bądkowo pewnemu Maciejowi oraz jego krewnemu również Maciejowi. Wg lustracji poradnego i rejestru łanów województwa brzesko – kujawskiego z 1489 r. wieś Słupy jako własność kapituły włocławskiej była jedną z większych w gminie skoro obejmowała 15,5 łanu zasiedlonego oraz 4,5 łanów niezasiedlonych, a także 3 łany zasiedlone, karczmę oraz folwark. Według rejestru podymnego z 1634 Słupy były drugą co do wielkości wsią w parafii bądkowskiej gdyż było tu 18 dymów, ale w 1662 było tu zaledwie 5 dymów. W 1634 r. wg rejestru pogłównego mieszkało tu 2 szlachciców i 67 plebejuszy. W 1775 we wsi było 18 dymów, w 1779 r. wieś liczyła 140 ludzi a w 1780 wieś była jeszcze własnością kapituły włocławskiej. Dopiero na mapie „Dwuwiorstówce” z 1812 r. wyraźnie zaznaczone są dwie wsie: Słupy Duże i Słupy Małe, ale na późniejszej „Mapie Kwater-mistrzostwa” za lata 1822-1843 znów jest tylko jedna wieś Słupy. W XIX w. wg słownika geograficznego Królestwa Polskiego Słupy to kolonia włościańska nad doliną Bachorzy, posiadała 305 mieszkańców była tu również olejarnia. W 1914 w Słupach utworzono szkołę podstawową.¹

Krzyż przydrożny usytuowany jest przy drodze powiatowej Słupy Duże – Bądkowo na terenie posesji nr 34. Powstał w latach 30-tych XX wieku, przebudowany po 2000 roku. Krzyż metalowy umieszczony na betonowym pięciostopniowym postumencie. Na krzyżu figura Chrystusa Ukrzyżowanego. Krzyż otoczony metalowym płotkiem.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s. 47

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

**TOPORZYSZCZEWO
STARE**

1. Nazwa

KAPLICZKA PRZYDROŻNA

2. Czas powstania

1. 30-te XX w. przeb. w 2000 r.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony północnej

4. Adres

Toporzyszczewo Stare
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Księgi sądowe brzesko – kujawskie z 1418-1424 wskazują na to, że wieś Toporzyszczewo należała do chełmickiej gałęzi rodu Nałęczów. W dokumencie z 23 lipca 1432 r. wydanym w Brześciu, wśród świadków w nim wymienionych widnieje Nicolao de Thoporischewo. W spisie majątków ziemskich w dawnych województwach brzesko-kujawskim i inowrocławskim Toporzyszczewo pojawia się w latach 1560-1582, a właścicielem wsi był wtedy szlachcic Stanisław Rusocki. W 1571 wieś nabył Grzegorz Kretkowski. Jeszcze w początkach XVII w. dobra Toporzyszczewo stanowiły własność Mikołaja Kretkowskiego – wojewodzica brzeskiego i w rękach Kretkowskich wieś pozostawała do końca XVII wieku. Dzięki dokumentom wizytacji biskupich z XVI w. można prześledzić ewolucję pisowni nazwy wsi: Thoporischewo, Thoporiska, Toporzyszczewo. Po pierwszym rozbiore Polski w 1775 we wsi było 10 dymów a w 1779 r. wieś licząca 85 ludzi była własnością Lubowieckich. W 1875 r. wieś i folwark miały 196 mieszkańców i należały do Feliksa Dąbrowskiego, a potem jego synów. Po II wojnie światowej majątek rozparcelowano, a w dawnym dworze utworzono szkołę podstawową, która funkcjonowała do czasu pobudowania w sąsiedztwie pobudowano szkołę 1000-latkę. Aktualnie w dawnym dworze znajdują się mieszkania socjalne.¹

Kapliczka przydrożna z pełnoplastyczną rzeźbą Matki Boskiej usytuowana przy skrzyżowaniu dróg. Powstała w latach 30-tych XX w. Przebudowana w 2000 r.

Pełnoplastyczna rzeźba Matki Boskiej umieszczona w szklanej gablocie na czworobocznym dwustopniowym postumencie. Postument ozdobiony cegłą klinkierową. Na centralnej części postumentu tabliczka z napisem: „MATCE BOŻEJ W ROKU 2000 MIESZKAŃCY TOPORZYSZCZEWA”. Figura toczona niskim metalowym płotkiem.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s. 49-50

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

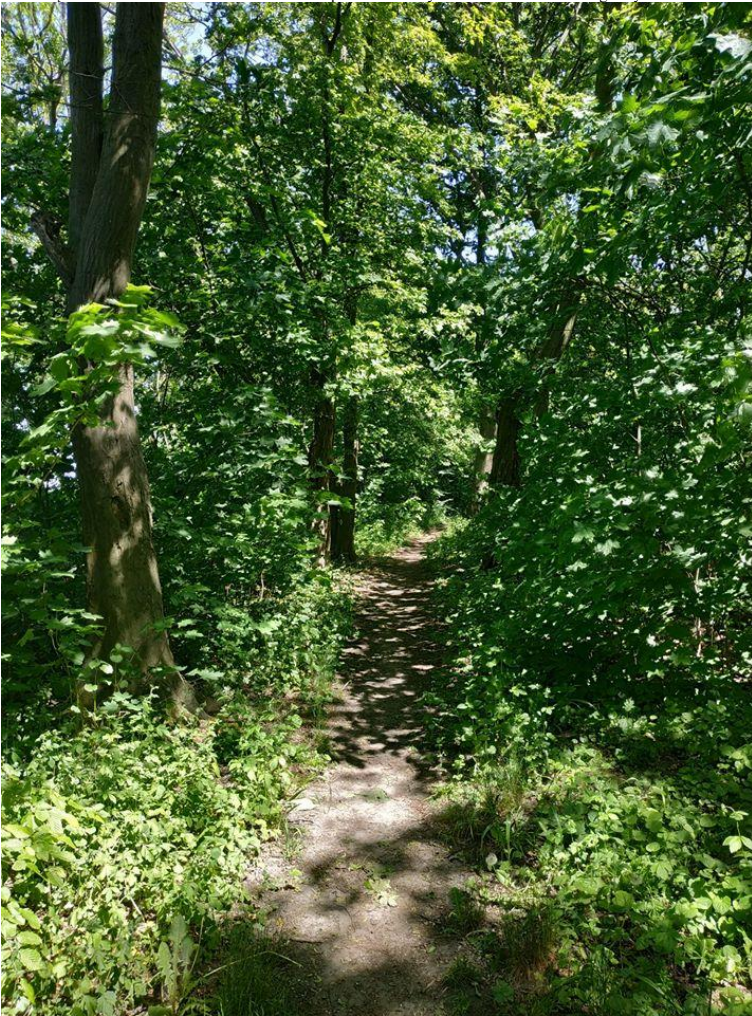
Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość TOPORZYSZCZEWO STARE
1. Nazwa PARK DWORSKI w zespole dworsko-parkowym		2. Czas powstania poł. XIX w.	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p style="text-align: center;">Widok od strony południowej</p>			<p>4. Adres Toporzyszczewo Stare 87-704 Bądkowo</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>Województwo kujawsko-pomorskie</p> <p>Powiat Aleksandrowski</p> <p>Gmina Bądkowo</p> <p>6. Formy ochrony Wpisany do ewidencji zabytków województwa kujawsko - pomorskiego</p>

8. Historia, opis i wartości

Księgi sądowe brzesko – kujawskie z 1418-1424 wskazują na to, że wieś Toporzyszczewo należała do chełmskiej gałęzi rodu Nałęczów. W dokumencie z 23 lipca 1432 r. wydanym w Brześciu, wśród świadków w nim wymienionych widnieje Nicolao de Thoporischewo. W spisie majątków ziemskich w dawnych województwach brzesko-kujawskim i inowrocławskim Toporzyszczewo pojawia się w latach 1560-1582, a właścicielem wsi był wtedy szlachcic Stanisław Rusocki. W 1571 wieś nabył Grzegorz Kretkowski. Jeszcze w początkach XVII w. dobra Toporzyszczewo stanowiły własność Mikołaja Kretkowskiego – wojewodzica brzeskiego i w rękach Kretkowskich wieś pozostawała do końca XVII wieku. Dzięki dokumentom wizytacji biskupich z XVI w. można prześledzić ewolucję pisowni nazwy wsi: Thoporisczewo, Thoporiska, Toporzyszczewo. Po pierwszym rozbiórze Polski w 1775 we wsi było 10 dymów a w 1779 r. wieś licząca 85 ludzi była własnością Lubowieckich. W 1875 r. wieś i folwark miały 196 mieszkańców i należały do Feliksa Dąbrowskiego, a potem jego synów. Po II wojnie światowej majątek rozparcelowano, a w dawnym dworze utworzono szkołę podstawową, która funkcjonowała do czasu pobudowania w sąsiedztwie pobudowano szkołę 1000-latkę.¹

W centralnej części miejscowości znajduje się park dworski, który powstał w połowie XIX w. Park otaczał dawny dwór, który po wojnie został rozparcelowany i aktualnie znajdują się w nim mieszkania socjalne. Park stanowi wartość historyczną jako element zespołu dworsko – parkowego.

Park krajobrazowy z 2. poł. XIX w. o pow. 2 ha. Przez lata park ulegał degradacji; był zaniedbany i zarośnięty przez samosiewy. Oczyszczony przez mieszkańców wsi w 1968 r. i później w 2009 r. po amatorsku przez grupę uczniów z miejscowej szkoły. Rośnie tu cenny starodrzew, a w zachodniej części parku znajdują się dwa zaniedbane stawy, w tym jeden praktycznie wyschnięty. Niegdyś połączone były kanałem, nad którym przechodził mostek.²

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s. 49-50

2. <http://www.polskiezabytki.pl/m/obiekt/1371/Toporzyszczewo/>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zły. Park zarastający, nieczytelne aleje. Część drzewostanu wycięta. Zachowane okazy starodrzewu.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji parku.

Ewentualna rewitalizacja przy zachowaniu pierwotnego kształtu i nasadzeń (mała architektura: stylowe ławki, latarnie, kosze na śmieci, stojaki na rowery, pergole, budki dla ptaków, tablice informacyjne o gatunkach drzew).

Monitoring stanu zachowania i bieżące prace porządkowe.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość TOPORZYSZCZEWO STARE
1. Nazwa DWÓR w zespole dworsko - parkowym		2. Czas powstania Poł. XIX w.	
<p data-bbox="78 351 1097 375">7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p data-bbox="577 1465 1108 1503" style="text-align: center;">Widok od strony południowo-wschodniej</p>			<p data-bbox="1612 351 2163 662">4. Adres Toporzyszczewo Stare 21 87-704 Bądkowo</p> <p data-bbox="1612 662 2163 949">5. Przynależność administracyjna</p> <p data-bbox="1612 726 2163 758">Województwo kujawsko-pomorskie</p> <p data-bbox="1612 790 2163 821">Powiat Aleksandrowski</p> <p data-bbox="1612 853 2163 885">Gmina Bądkowo</p> <p data-bbox="1612 949 2163 1503">6. Formy ochrony Wpisany do ewidencji zabytków województwa kujawsko - pomorskiego</p>

8. Historia, opis i wartości

Księgi sądowe brzesko – kujawskie z 1418-1424 wskazują na to, że wieś Toporzyszczewo należała do chełmickiej gałęzi rodu Nałęczów. W dokumencie z 23 lipca 1432 r. wydanym w Brześciu, wśród świadków w nim wymienionych widnieje Nicolao de Thoporischewo. W spisie majątków ziemskich w dawnych województwach brzesko-kujawskim i inowrocławskim Toporzyszczewo pojawia się w latach 1560-1582, a właścicielem wsi był wtedy szlachcic Stanisław Rusocki. W 1571 wieś nabył Grzegorz Kretkowski. Jeszcze w początkach XVII w. dobra Toporzyszczewo stanowiły własność Mikołaja Kretkowskiego – wojewodzica brzeskiego i w rękach Kretkowskich wieś pozostawała do końca XVII wieku. Dzięki dokumentom wizytacji biskupich z XVI w. można prześledzić ewolucję pisowni nazwy wsi: Thoporisczewo, Thoporiska, Toporzyszczewo. Po pierwszym rozbiore Polski w 1775 we wsi było 10 dymów a w 1779 r. wieś licząca 85 ludzi była własnością Lubowieckich. W 1875 r. wieś i folwark miały 196 mieszkańców i należały do Feliksa Dąbrowskiego, a potem jego synów. Po II wojnie światowej majątek rozparcelowano, a w dawnym dworze utworzono szkołę podstawową, która funkcjonowała do czasu pobudowania w sąsiedztwie pobudowano szkołę 1000-latkę. Aktualnie w dawnym dworze znajdują się mieszkania socjalne.¹

Dwór parterowy, nakryty dwuspadowym dachem krytym papą, z użytkowym poddaszem. W fasadzie znaczny ryzalit zwieńczony trójosiową wystawką. Nad wejściem głównym oryginalny, żeliwny daszek z epoki. W obu połaciach dachu umieszczono dość wysokie facjatki. Od wschodniej strony dobudowana piętrowa część, obecnie grożąca zawaleniem.²

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s. 49-50
2. <http://www.polskiezabytki.pl/m/obiekt/1371/Toporzyszczewo/>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zły, postępująca dewastacja. Obiekt wymaga kapitalnego remontu.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji i wystroju elewacji, formy dachu.

Stały monitoring stanu zachowania obiektu.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

WÓJTÓWKA

1. Nazwa

KRZYŻ PRZYDROŻNY

2. Czas powstania

1. 30-te XX w. przeb. lata 80-te XX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony południowo-zachodniej

4. Adres

Wójtówka
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

Nazwa wsi po raz pierwszy pojawia się w połowie XIX w. gdy Julian Wolski herbu Rola wydzielił część dóbr Łówkowice i utworzył folwark Marszałkowo. W 1881 r. Marszałkowo i Żabieniec należały najpierw do Wolskich a później do Karłowskich. W II Rzeczypospolitej Marszałkowo nadal widniało jako folwark. Groby kilku Wolskich i Karłowskich nadal widnieją na cmentarzu w Łowiczku. Do lat sześćdziesiątych zachował się dwór w Marszałkowie, który nie doczekał naszych czasów gdyż spłonął. Jeszcze mniej można ustalić na temat wsi Józefowo. W „Słowniku geograficznym Królestwa Polskiego” znajduje się tylko niewielka wzmianka, że był tu folwark należący do parafii Łowiczek. W wyniku reform administracyjnych po roku 2007 do wsi Wójtówka włączone zostały dwie przylegające wsie Józefowo i Marszałkowo.¹

Krzyż powstał w latach 30-tych XX w., przebudowany w latach 80-tych XX wieku oraz w roku 2020. Krzyż usytuowany przy skrzyżowaniu w miejscowości Wójtówka (dawne Józefowo). Krzyż metalowy z ozdobnymi wykończeniem na ramionach i na szczycie Krzyża. Na Krzyżu umieszczona figura Chrystusa Ukrzyżowanego. Otoczony ozdobnym metalowym płotkiem.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.51

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość WYSOCIN
1. Nazwa KRZYŻ PRZYDROŻNY		2. Czas powstania 1. 30-te XX w. przeb po 2000 r.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym <p style="text-align: center;">Widok od strony północnej</p>			4. Adres Wysocin 87-704 Bądkowo 5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo 6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Najstarsza wzmianka o wsi Wisechin znajduje się w dokumencie wydanym w 1224 roku przez księcia Konrada Mazowieckiego. Ale powszechnie uważa się, że po raz pierwszy wieś Vissocine została wymieniona w dokumencie wydanym w 1242 roku. Zgodnie ze spisem majątków ziemskich województwa brzesko-kujawskiego właścicielami wsi Wysocin w 1489 był Wysocki. Według rejestru poborowych roku 1557 właścicielem wsi był Georgii Wisecki. W 1634 r. właścicielami byli Zagajewski i Chrzęszczewski, w 1789 Antoni Umiński. W połowie XIX w, właścicielem był Konstanty Jaranowski. W 1885 Trąbczyński odsprzedaje go Józefowi Kryńskiemu, a w 1886 wieś nabył Marian Sokołowski współzałożyciel Filharmonii Warszawskiej. Ostatnim właścicielem Wysocina był jego syn Henryk Sokołowski.¹

Krzyż powstał w latach 30-tych XX w., zmodernizowany po 2000 roku. Krzyż usytuowany przy kaplicy w Wysocinie. Krzyż metalowy umieszczony na betonowym postumencie. Na krzyżu figura Chrystusa Ukrzyżowanego.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.53-54

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość WYSOCIN
1. Nazwa KRZYŻ PRZYDROŻNY		2. Czas powstania 1. 30-te XX w. przeb. 1. 70-te XX w.	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p style="text-align: center;">Widok od strony południowej</p>			<p>4. Adres Wysocin 87-704 Bądkowo</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>Województwo kujawsko-pomorskie</p> <p>Powiat Aleksandrowski</p> <p>Gmina Bądkowo</p> <p>6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego</p>

Najstarsza wzmianka o wsi Wisechin znajduje się w dokumencie wydanym w 1224 roku przez księcia Konrada Mazowieckiego. Ale powszechnie uważa się, że po raz pierwszy wieś Vissocine została wymieniona w dokumencie wydanym w 1242 roku. Zgodnie ze spisem majątków ziemskich województwa brzesko-kujawskiego właścicielami wsi Wysocin w 1489 był Wysocki. Według rejestru poborowych roku 1557 właścicielem wsi był Georgii Wisecki. W 1634 r. właścicielami byli Zagajewski i Chrzaszczewski, w 1789 Antoni Umiński. W połowie XIX w, właścicielem był Konstanty Jaranowski. W 1885 Trąbczyński odsprzedaje go Józefowi Kryńskiemu, a w 1886 wieś nabył Marian Sokołowski współzałożyciel Filharmonii Warszawskiej. Ostatnim właścicielem Wysocina był jego syn Henryk Sokołowski.¹

Krzyż powstał w latach 30-tych XX w., zmodernizowany w latach 70-tych XX wieku. Krzyż usytuowany na skrzyżowaniu drogi powiatowej z drogą gminną prowadzącą do Bądkowa.. Krzyż metalowy umieszczony na betonowym postumencie. Na krzyżu figura Chrystusa Ukrzyżowanego. Krzyż otoczony metalowym płotkiem.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.53-54

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość WYSOCIN
1. Nazwa PARK DWORSKI w zespole dworsko-parkowym		2. Czas powstania koniec XIX w.	4. Adres Wysocin 87-704 Bądkowo
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p style="text-align: center;">Widok od strony północnej</p>			5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo
			6. Formy ochrony Wpisany do rejestru zabytków pod nr A/719/1-2 decyzją z dnia 19.05.1994 r.

8. Historia, opis i wartości

Najstarsza wzmianka o wsi Wisechin znajduje się w dokumencie wydanym w 1224 roku przez księcia Konrada Mazowieckiego. Ale powszechnie uważa się, że po raz pierwszy wieś Vissocine została wymieniona w dokumencie wydanym w 1242 roku. Zgodnie ze spisem majątków ziemskich województwa brzesko-kujawskiego właścicielami wsi Wysocin w 1489 był Wysocki. Według rejestru poborowych roku 1557 właścicielem wsi był Georgii Wisecki. W 1634 r. właścicielami byli Zagajewski i Chrzaszczewski, w 1789 Antoni Umiński. W połowie XIX w, właścicielem był Konstanty Jaranowski. W 1885 Trąbczyński odsprzedaje go Józefowi Kryńskiemu, a w 1886 wieś nabył Marian Sokołowski współzałożyciel Filharmonii Warszawskiej. Ostatnim właścicielem Wysocina był jego syn Henryk Sokołowski.¹

W centralnej części miejscowości znajduje się park dworski, który powstał pod koniec XIX w. Park otaczał dawny dwór, który po wojnie został rozparcelowany i aktualnie stoi pusty. Park stanowi wartość historyczną jako element zespołu dworsko - parkowego

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.53-54

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zły. Park zarastający, nieczytelne aleje. Część drzewostanu wycięta. Zachowane okazy starodrzewu.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji parku.

Ewentualna rewitalizacja przy zachowaniu pierwotnego kształtu i nasadzeń (mała architektura: stylowe ławki, latarnie, kosze na śmieci, stojaki na rowery, pergole, budki dla ptaków, tablice informacyjne o gatunkach drzew).

Monitoring stanu zachowania i bieżące prace porządkowe.

Uzgodnienie z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

WYSOCIN

1. Nazwa

DOM

2. Czas powstania

II ćw. XX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony północnej

4. Adres

Wysocin 11
87-704 Bądkowo

5. Przynależność administracyjna

Województwo kujawsko-pomorskie

Powiat aleksandrowski

Gmina Bądkowo

6. Formy ochrony

W ewidencji zabytków województwa
kujawsko-pomorskiego

8. Historia, opis i wartości

Najstarsza wzmianka o wsi Wisechin znajduje się w dokumencie wydanym w 1224 roku przez księcia Konrada Mazowieckiego. Ale powszechnie uważa się, że po raz pierwszy wieś Vissocine została wymieniona w dokumencie wydanym w 1242 roku. Zgodnie ze spisem majątków ziemskich województwa brzesko-kujawskiego właścicielami wsi Wysocin w 1489 był Wysocki. Według rejestru poborowych roku 1557 właścicielem wsi był Georgii Wisecki. W 1634 r. właścicielami byli Zagajewski i Chrzęszczewski, w 1789 Antoni Umiński. W połowie XIX w, właścicielem był Konstanty Jaranowski. W 1885 Trąbczyński odsprzedaje go Józefowi Kryńskiemu, a w 1886 wieś nabył Marian Sokołowski współzałożyciel Filharmonii Warszawskiej. Ostatnim właścicielem Wysocina był jego syn Henryk Sokołowski.¹

Dom mieszkalny znajduje się przy drodze Wysocin – Jaranówek. Dom wybudowany w II ćw. XX wieku. Dom zbudowany na planie prostokąta, z dachem dwuspadowym pokrytym eternitem. Od strony frontowej wiatrołap.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.53-54

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry. Wymieniono stolarkę okienną i drzwiową z zachowaniem pierwotnych otworów. Zachowany ozdobny gzyms podokapowy.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konieczność wymiany poszycia dachowego.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość WYSOCIN
1. Nazwa DWÓR W ZESPOLE DWORSKO-PARKOWYM		2. Czas powstania 3 ćw. XIX w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym			4. Adres Wysocin 87-704 Bądkowo
			5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo
			6. Formy ochrony Wpisany do rejestru zabytków 19.051994 – A/719/1-2

Widok od strony północnej i południowej

8. Historia, opis i wartości

Najstarsza wzmianka o wsi Wisechin znajduje się w dokumencie wydanym w 1224 roku przez księcia Konrada Mazowieckiego. Ale powszechnie uważa się, że po raz pierwszy wieś Vissocine została wymieniona w dokumencie wydanym w 1242 roku. Zgodnie ze spisem majątków ziemskich województwa brzesko-kujawskiego właścicielami wsi Wysocin w 1489 był Wysocki. Według rejestru poborowych roku 1557 właścicielem wsi był Georgii Wisecki. W 1634 r. właścicielami byli Zagajewski i Chrzęszczewski, w 1789 Antoni Umiński. W połowie XIX w, właścicielem był Konstanty Jaranowski. W 1885 Trąbczyński odsprzedaje go Józefowi Kryńskiemu, W tym okresie wzniesiony został dla Kryńskich obecny dwór. W 1886 wieś nabył Marian Sokołowski współzałożyciel Filharmonii Warszawskiej. Ostatnim właścicielem Wysocina był jego syn Henryk Sokołowski.¹

Dwór powstał w 3 ćw. XIX w. Rozbudowany I ćw. XX w. Powierzchnia dworu 439 m², nowa powierzchnia zabudowana 544,50 m². Po II wojnie światowej majątek rozparcelowano, a w dawnym dworze utworzono szkołę podstawową, która funkcjonowała do 31.08.2013 roku. W 1995 roku w szkole wybuchł pożar, budynek został wyremontowany. W 2015 roku dwór przeszedł w ręce prywatne.

Budynek otoczony jest parkiem. Wzniesiony na planie nieregularnego prostokąta, parterowo-piętrowy, nakryty dachem płaskim, lub łagodnym dwuspadowym, krytym papą. Północna część budynku jest piętrowa i tu od strony północnej znajduje się główne wejście. Dalej jest parterowy korpus i piętrowa część, posiadająca od zachodu werandę z wejściem, nad którą wznosi się piętrowa wystawka z trójkątnym szczytem. Następnie kolejna parterowa część nakryta dwuspadowym dachem, posiadająca od południa wejście osłonięte daszkiem wspartym na czterech kolumnach. Daszek i balustrady niewielkiego tarasu są oryginalne z epoki. Obiekt o pierwotnej formie architektonicznej. Budynek murowany, otynkowany.²

¹ Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.53-54

² <http://www.polskiezabytki.pl/m/obiekt/1445/Wysocin/>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zły, obiekt wymaga kapitalnego remontu.

Wszelkie prace budowlane, remontowe i konserwatorskie powinny być uzgodnione z WKZ.

Należy dążyć do zachowania pierwotnej kompozycji i wystroju elewacji, formy dachu.

Stały monitoring stanu zachowania obiektu.

Należy ustawić tablicę z informacją o budynku oraz historii dworu.

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość WYSOCINEK
1. Nazwa FIGURA PRZYDROŻNA MATKI BOSKIEJ		2. Czas powstania 1931, zniszczona w 1941 r., odbud. 1946	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym 			4. Adres Wysocinek 87-704 Bądkowo
			5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat Aleksandrowski Gmina Bądkowo
			6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

Widok od strony wschodniej

8. Historia, opis i wartości

W spisie majątków ziemskich sporządzonych według ksiąg poborowych i lustracji z 1489 r. Wysocin i Wysocinek należały do Wysockiego, a w latach 1560-82 do Grzegorza Wysockiego. W 1779 Wysocinek stanowił własność Umińskich. Według wyników badań Z. Guldona nad rozmieszczeniem własności ziemskiej na Kujawach w drugiej połowie XVI w. w tamtym okresie w parafii Bądkowo były już dwie wsie Wysocin i Wysocinek. Wysocinek obejmował 5 łąnów J. Wysockiego. W 1634 w Wysocinku (Wysocino Minor) było 7 dymów. W rejestrze pogłównego z 1674 we wsi 3 szlachciców i 20 plebejuszy. W 1735 r. wieś należała do Ziemeckiego, a w 1779 r. do Umińskich z 82 ludźmi. W 1855 Wysocinek i Wysocin od Trąbczyńskiego kupił Józef Kryński, a od niego w 1881 r. Rudolf Kryński. Folwark Wysocinek miał pod koniec XIX w. 114 mieszkańców, natomiast wieś Wysocinek tylko 17 osadników.¹

Figura Matki Boskiej usytuowana przy drodze gminnej Kryńsk – Słupy Duże. Powstała w latach 30-tych XX w. Przebudowana w latach 70-tych.

Pełnoplastyczna rzeźba umieszczona na czworobocznym dwustopniowym murowanym i otynkowanym postumencie zwężającym się ku górze. Na postumencie znajduje się napis: „NIEPOKALANIE POCZĘTA MÓDL SIĘ ZA NAMI Figura ufundowana przez Stow. Młodz. Kat. czerwcu 1931 r. Zburzona przez Niemców w czerwcu 1941 r. Odbudowana przez tut. mieszkańców w lipcu 1946 r.”. Figura otoczona metalowym płotkiem.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.55-56

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan bardzo dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość WYSOCINEK
1. Nazwa KRZYŻ PRZYDROŻNY		2. Czas powstania 1. 30-te XX w. przeb. 1. 70-te XX w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym 			4. Adres Wysocinek 87-704 Bądkowo
			5. Przynależność administracyjna Województwo kujawsko-pomorskie Powiat aleksandrowski Gmina Bądkowo
			6. Formy ochrony W ewidencji zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

Widok od strony południowo-zachodniej

8. Historia, opis i wartości

W spisie majątków ziemskich sporządzonych według ksiąg poborowych i ilustracji z 1489 r. Wysocin i Wysocinek należały do Wysockiego, a w latach 1560-82 do Grzegorza Wysockiego. W 1779 Wysocinek stanowił własność Umińskich. Według wyników badań Z. Guldona nad rozmieszczeniem własności ziemskiej na Kujawach w drugiej połowie XVI w. w tamtym okresie w parafii Bądkowo były już dwie wsie Wysocin i Wysocinek. Wysocinek obejmował 5 łanów J. Wysockiego. W 1634 w Wysocinku (Wysocino Minor) było 7 dymów. W rejestrze pogłównego z 1674 we wsi 3 szlachciców i 20 plebejuszy. W 1735 r. wieś należała do Ziemeckiego, a w 1779 r. do Umińskich z 82 ludźmi. W 1855 Wysocinek i Wysocin od Trąbczyńskiego kupił Józef Kryński, a od tegoż w 1881 r. Rudolf Kryński. Folwar Wysocinek miał pod koniec XIX w. 114 mieszkańców, natomiast wieś Wysocinek tylko 17 osadników.¹

Krzyż powstał w latach 30-tych XX w., zmodernizowany w latach 70-tych XX wieku. Krzyż usytuowany obok posesji nr 3, na skrzyżowaniu drogi powiatowej z drogą gminną prowadzącą do Wysocina. Krzyż metalowy umieszczony na betonowym postumencie. Na krzyżu figura Chrystusa Ukrzyżowanego. Krzyż otoczony metalowym płotkiem.

1. Nowakowski J. „Gmina Bądkowo. Opowieść o jej dawnych i obecnych mieszkańcach oraz o mało znanych miejscach i wydarzeniach”, Bądkowo 2018, s.55-56

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan dobry.

Monitoring stanu zachowania i bieżąca konserwacja.

Konsultacje z WKZ – Delegatura we Włocławku

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Agnieszka Pinkowska
03-11-2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków